

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Кримінальний процес»

Кафедра кримінального процесу

Статус дисциплін	обов'язкова
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Форми здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2024/2025
Форма підсумкового контролю	5 семестр – екзамен

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну
науковий ступінь, вчене звання
посада
профайл викладача

Кубарева Ольга Володимирівна

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

15-47
Krum.proces@ukr.net.

к.ю.н., доцент
доцент кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0002-2573-898X>

Очні: *(відповідно до окремого графіка кафедри)*

On-line: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну
науковий ступінь, вчене звання
посада
профайл викладача

Хабло Оксана Юріївна

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

15-47
Krum.proces@ukr.net.

к.ю.н., доцент
завідувач кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0003-3923-275X>

Очні: *(відповідно до окремого графіка кафедри)*

On-line: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальний процес» є оволодіння здобувачами ступеня вищої освіти бакалавра глибокими теоретичними знаннями щодо уміння реалізації її процесуальних інститутів у діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду під час кримінального провадження, а також формування практичних навичок щодо правильного застосування кримінального процесуального закону при проведенні процесуальних дій, прийнятті та оформленні процесуальних рішень.
Тривалість	4 кредитів ЄКТС/120 годин (лекції – 10 годин, семінарські заняття – 20 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна та індивідуальна робота – 60 годин).
Форми та методи навчання	денна; словесні (лекція, розповідь-пояснення), наочні (пояснювально-ілюстративний, демонстрація); практичні методи (репродуктивний метод; частково-пошуковий метод; дослідницький метод, інтерактивні (дискусія); захист проєктів (презентацій); поняттєве вправління; групові та індивідуальні завдання. Самостійна робота: ознайомлення з положеннями нормативно-правових актів; вирішення практичних задач; підготовка рефератів (доповідей).
Поточний контроль	Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 (незадовільно) потребує перескладання. Самостійна робота оцінюється окремо. Остаточний бал поточного контролю визначається як сума всіх отриманих балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12. Максимальна кількість балів – 60. При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів здобувач до підсумкового контролю не допускається. усне та письмове опитування.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичних питання та ситуаційне завдання. Максимальна кількість балів – 40. Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування. При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)
Пререквізити (Prerequisite)	Базові знання: Теорія держави і права, яка забезпечує категоріальним апаратом; Конституційне, Кримінальне, Адміністративне і Цивільне право, оскільки в діяльності органів досудового розслідування і суду досить часто виникають питання, що пов'язані з відшкодуванням завданої кримінальним правопорушенням шкоди, кваліфікацією суспільно небезпечних діянь, забезпеченням конституційних прав і свобод людини, адміністративною відповідальністю; судові та правоохоронні органи України.
Постреквізити.	Дисципліни, які будуть використовувати результати вивчення цієї навчальної дисципліни: «Дізнання», «Кримінально-правова кваліфікація», «Криміналістика», «Кримінально-виконавче право» та ін.».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання для здобувачів ступеня вищої освіти	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач бакалавр зі спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
РН 3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її;	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки;	ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;	ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
РН 11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.	ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення;
РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.	ЗК9. Здатність працювати в команді.
	ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	СК 3. Здатність професійно оперувати категоріально понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності;
	СК 4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності;
	СК 5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел;
	СК 6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
	СК9. Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.
	СК 10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.
	СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Перелік компетенцій, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- властивість приймати рішення та вирішувати проблеми;
- зрозуміло формувати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);

- взаємодія з різними типами людей;
- чітко планувати та керувати часом.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
<p>Тема 1. Поняття, сутність і завдання кримінального процесу. Кримінальне процесуальне законодавство та межі його дії</p>	<p>Лекція (2 год): Питання до семінарського заняття (2 год.) : 1. Поняття та сутність, форми (типи) кримінального процесу. 2. Завдання кримінального процесу. 3. Система стадій кримінального процесу. 4. Кримінальна процесуальна форма, функції, відносини та гарантії. 5. Поняття кримінального процесуального права та його джерела. 6. Межі дії кримінального процесуального законодавства Завдання практичного заняття (2 год.): 1. Криволапчуку було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 309 КК України. За результатами судового розгляду справи Криволапчук був засуджений до позбавлення волі строком на три роки. Криволапчук подав апеляційну скаргу на вирок суду. Проте, апеляційна скарга була повернута на підставі п. 4 ч. 3 ст. 399 КПК України. <i>Вкажіть, які стадії кримінального процесу пройшло кримінальне провадження?</i> 2. У залі судового засідання було розпочато розгляд кримінального провадження по обвинуваченню Остапчука, Мітіна і Назарука за ч. 2 ст. 296 КК України і ч. 1 ст. 121 КК України. У результаті досудового розслідування було встановлено, що вони грубо порушували публічний порядок і завдали потерпілому тяжке тілесне ушкодження. Захисник Остапчука, виходячи з того, що тілесне ушкодження міг спричинити лише один з обвинувачених, усю захисну промову присвятив обґрунтуванню вини Мітіна. За результатами судового розгляду кримінального провадження Остапчук і Мітін були визнані винуватими у вчиненні кримінального правопорушення, а Назарук – виправданий. Потерпілий звернувся до адвоката, який за його дорученням, склав апеляційну скаргу на вирок суду, в якій обґрунтовував, що вина обвинуваченого Назарука доказана наявними матеріалами кримінального провадження. <i>Оцініть дії адвокатів з точки зору сутності кримінальних процесуальних функцій.</i> 3. До чергової частини Національної поліції звернувся Сомов із заявою про вчинене щодо нього кримінальне правопорушення. Приймавши заяву, черговий Національної поліції пояснив Сомову, що дії по перевірці та вирішенню його заяви будуть виконуватися лише після внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР), оскільки саме тоді виникають кримінальні процесуальні правовідносини, що надають співробітникам поліції відповідні повноваження. <i>Чи є правильним пояснення чергового Національної поліції? Коли виникають та припиняються кримінальні процесуальні правовідносини?</i> 4. Прокурор, ознайомившись з матеріалами досудового розслідування, взявши до уваги очевидність вчиненого злочину, дав вказівку слідчому закінчити досудове слідство</p>	<p>Теми рефератів: 1. Історичні типи (форми) кримінального процесу. 2. Історія становлення та розвитку вітчизняного кримінального процесу. 3. Моральні засади кримінального провадження. 4. Реформування кримінального процесуального законодавства в період розбудови правової держави. 5. Правозастосовне тлумачення норм кримінального процесуального права. 6. Застосування аналогії при подоланні прогалин у кримінальному процесуальному законодавстві України. 7. Судовий прецедент як джерело кримінального процесуального права в країнах англо-саксонської правової сім'ї. Завдання для самостійного опрацювання: 1. Складіть схему системи стадій кримінального процесу України за такою формою: назва стадії; безпосередні завдання; суб'єкти провадження, які беруть участь у цій стадії; особливості провадження в стадії; підсумкові рішення. 2. Проаналізуйте та проілюструйте співвідношення кримінального процесу із запропонованими галузями права та суміжними науками: конституційне право, кримінальне право, законодавство про оперативно-розшукову діяльність, криміналістика. 3. Охарактеризуйте правила дії кримінального процесуального закону у просторі, часі та за колом осіб.</p>

	<p>протягом 2 тижнів з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину. Слідчий оскаржив вказівку вищестоящому прокуророві, зазначивши, що відповідно до ч. 1 ст. 219 КПК України він має право провадити досудове розслідування протягом двох місяців.</p> <p><i>Оцініть ситуацію з точки зору завдання кримінального провадження - забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування.</i></p> <p>5. Під час досудового розслідування за підозрою Федоренка у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (згвалтування неповнолітньої), виникла необхідність провести освідування підозрюваного відповідно до вимог ст. 241 КПК України. Оскільки слідчий мав намір самостійно провести освідування підозрюваного, він запросив понятого й оглянув підозрюваного Федоренка. Про результати проведеного освідування слідчий склав акт, який підписав підозрюваний Федоренко й сам слідчий.</p> <p><i>Ознайомившись з положеннями ст. 241 КПК України, з'ясуйте, чи не були допущені слідчим порушення кримінальної процесуальної форми.</i></p> <p><i>Якщо так, то які саме?</i></p> <p>6. Слідчий викликав як свідка Федорова і під час допиту поставив йому ряд запитань, що стосуються змісту листів, отриманих ним від підозрюваного Клименка. Федоров на ці питання відповідати відмовився, посилаючись на положення Конституції України щодо гарантії таємниці спілкування.</p> <p><i>Чи є правильними дії Федорова?</i></p> <p><i>Про які процесуальні гарантії йдеться в цьому випадку та чи були вони порушені?</i></p> <p>7. Під час досудового розслідування кримінального правопорушення за ст. 124 КК України, слідчий звернувся до суду із поданням про застосування до підозрюваного Демченка запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Слідчий суддя задовольнив подання слідчого і виніс постанову про застосування щодо Демченка домашнього арешту.</p> <p><i>Чи були допущені порушення кримінальної процесуальної форми застосування домашнього арешту, визначеної статтями 181, 184, 193, 194 КПК України?</i></p> <p>8. Громадянин Казахстану Логвиненко, який тимчасово проживає в Україні, знаходячись у службовому відрядженні в Латвії, став свідком вчинення тяжкого злочину. Через деякий час з правоохоронної установи Латвії надійшло доручення правоохоронним органам України з проханням допитати Логвиненка як свідка.</p> <p><i>Правилами кримінального процесуального закону якої держави необхідно керуватися при виконанні цього доручення?</i></p> <p><i>Яким кримінальним процесуальним законом мав би керуватися слідчий з Латвії, який прибув би до України для допиту Логвиненка як свідка?</i></p> <p>9. Дипломатичний представник однієї з держав в Україні разом зі своєю дружиною здійснювали прогулянку в парку міста Києва. Під час прогулянки вони стали очевидцями бійки, одному з учасників якої були завдані смертельні поранення.</p> <p><i>Чи є можливість допитати дипломатичного представника та його дружину як свідків у кримінальному провадженні?</i></p>	
<p>Тема 2. Засади кримінального провадження</p>	<p>Лекція (2 год):</p> <p>Теоретичні питання теми :</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Презумпція невинуватості у кримінальному процесі України та</p>

1. Поняття, значення та система засад кримінального провадження.
2. Зміст і значення засади забезпечення права на свободу і особисту недоторканність.
3. Недоторканність житла чи іншого володіння особи та недоторканність права власності.
4. Таємниця спілкування та невтручання у приватне життя у кримінальному провадженні.
5. Зміст і значення засади розумних строків у кримінальному провадженні.
6. Зміст і значення презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини.
7. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному процесі.
8. Публічність як засада кримінального провадження.

Завдання практичного заняття (2 год):

1. Громадянка Крупченко звернулася із письмовою заявою до слідчого, в якій вказала, що з її приватного будинку було викрадено майно на суму 4750 грн. Вона висловила припущення, що крадіжку міг вчинити її сусід Різаков, з яким у неї неприязні стосунки, який не працює та зловживає спиртними напоями. Слідчий запропонував Крупченко особисто переговорити із Різаковим і з'ясувати його причетність до цієї крадіжки, і тільки потім звернутись до нього з тим, щоб він почав досудове розслідування за цим фактом.

Чи були порушені слідчим засади кримінального провадження?

2. Кротову було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 187 КК України (розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб). Слідчий з метою встановлення всіх співучасників кримінального правопорушення направив начальнику поштової установи постанову, в якій вимагав усі листи, що надходять на адресу Кротова, спочатку передавати йому, а потім направляти підозрюваному.

Оцініть законність дій слідчого з точки зору дотримання засад кримінального провадження.

3. У одному з районних судів м. Києва розглядалися матеріали кримінального провадження щодо обвинувачення неповнолітнього Лунева (учня 10-го класу) у нанесенні тяжких тілесних ушкоджень учневі паралельного класу під час бійки у приміщенні школи. У судове засідання з'явилися однокласники обвинуваченого та потерпілого. Батьки обвинуваченого наполягали на тому, аби однокласники були виділені з залу судового засідання, оскільки вони не хочуть зайвого розголосу цієї події. Батьки потерпілого, зі свого боку, заперечували проти цього, зазначаючи, що судовий розгляд кримінального провадження є відкритим, і нехай однокласники Лунева дізнаються з ким вони навчаються.

Яке рішення і на підставі якої засади кримінального процесу має прийняти суд в цій ситуації?

4. Тихончук обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України. Винним він себе не визнав і заявив клопотання про виклик та допит як свідків Сизова і Сотникова, які можуть підтвердити його алібі. Обвинувачений пояснив, що таке ж клопотання він заявляв і слідчому, але той його не задовольнив. Суд відхилив клопотання обвинуваченого, вказавши в ухвалі, що в кримінальному провадженні досліджено достатню кількість доказів, що підтверджують його вину. Суд допитав свідків Бондарева, Філіпова,

практиці Європейського суду з прав людини.

2. Теоретичне розуміння змагальності у кримінальному процесі.

3. Засада верховенства права у кримінальному провадженні.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Розподіліть усі відомі вам засади кримінального провадження України за запропонованою схемою:

Засади кримінального провадження		
Загально правові	Міжгалузеві	Галузеві

2. Надайте характеристику засади кримінального провадження, заповнивши таку таблицю:

Мова, якою здійснюється кримінальне провадження			
Нормативне джерело закріплення	Зміст засади	Поняття особи, що володіє мовою кримінального провадження	Права осіб, і беруть участь у провадженні не володіють мовою кримінального провадження

Кузнєцову, а також оголосив показання, що були досліджені під час досудового розслідування Михайловим і Степанчуком, котрі не з'явилися в суд з поважних причин. Усі вони викривали Тихончука у вчиненні кримінального провадження. Посилаючись у вирок на показання цих свідків, суд визнав Тихончука винним.

Оцініть дії суду.

Чи були порушені засади кримінального провадження?

5. У підготовчій частині судового засідання щодо обвинувачення Бабкова, Дротова, Захарченка у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (згвалтування, вчинене групою осіб), обвинувачений Бабков заявив клопотання про проведення закритого судового засідання. Суд відмовив у задоволенні цього клопотання, мотивуючи тим, що ні потерпіла, ні інші обвинувачені не наполягають на розгляді кримінальної справи в закритому засіданні.

Чи правильно вчинив суд?

Що означає гласність судового розгляду?

У яких випадках допускається закрите судове засідання?

6. Увечері у міському сквері працівники поліції, які здійснювали охорону публічного порядку, почули крики жінки про допомогу. Поліцейськими був 13 затриманий громадянин Чурсін, який намагався згвалтувати громадянку Томову. Чурсін і Томова були доставлені до Національної поліції, де Томова подала заяву про вчинення відносно неї кримінального правопорушення. Проте враховуючи те, що Чурсін не встиг згвалтувати Томову, слідчий відмовив у прийнятті заяви та не розпочав досудове розслідування за ч. 1 ст. 152 КК України (згвалтування).

Оцініть рішення слідчого з позиції засади публічності.

7. Курнікова була очевидцем того, як Раков, який працює разом з нею на овочевій базі і з яким вона перебувала в інтимних стосунках, неодноразово вчиняв крадіжки продукції. Згодом Ракову повідомили про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, а Курнікова була викликана на допит у якості свідка. На допиті Курнікова дала неправдиві показання, повідомивши, що вона нічого не знає про неправомірні дії Ракова. Підозрюваний Раков на допитах заперечував свою вину. Тоді слідчий заявив Ракову, що якщо він не розкаже всю правду і не переконає Курнікову все розказати, то він вимушений буде розповісти дружині Ракова про його інтимні стосунки з Курніковою.

Чи допущені в цій ситуації порушення закону?

У чому вони полягають.

8. До управління поліції надійшло повідомлення від одного з мешканців будинку № 12 по вул. Круговій у м. Києві про те, що двоє невідомих, розбивши скло у вікні, проникли до квартири його сусіда Фоменка, що перебуває у закордонному відрядженні. За цим повідомленням відповідно до вимог ст. 237 КПК України було проведено огляд місця події в квартирі Фоменка, під час якого були зафіксовані та вилучені сліди вчинення квартирної крадіжки. Фоменко, після прибуття з відрядження, подав скаргу прокуророві на дії працівників поліції, зазначивши, що вони порушили його конституційне право на недоторканність житла, оскільки проводили огляд квартири без рішення суду та без його присутності, а осіб, які вчинили крадіжку, все одно не затримали.

Чи обґрунтована скарга Фоменка?

Чи порушені засади кримінального провадження у цьому випадку?

	<p>9. Барієву було повідомлено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч. 3 ст.185 КК України. Підозрюваний винним себе не визнав і пояснив слідчому, що не міг бути причетним до вказаного злочину, так як в момент його скоєння знаходився в іншому місці. Слідчий заявив, що не може прийняти до уваги доводи Барієва, так як той не представив йому докази, які підтверджують алібі. <i>Чи відповідають дії слідчого засадам кримінальному процесу?</i></p> <p>10. У чергову частину Святошинського УП ГУНП м. Києва по телефону надійшло повідомлення від громадянки Лобанової про те, що в її квартирі скоєна крадіжка. Для перевірки вказаної інформації на місце події виїхала слідчо-оперативна група. У результаті проведення огляду місця події було встановлено, що на вхідних дверях кв. 47 буд. 13 по вул. Поштової у м. Києві є сліди злому, в квартирі безлад. Лобанова повідомила, що з помешкання зникли телевізор, золоті 14 та срібні прикраси, гроші в сумі 10 тис. грн. Її чоловік – Лобанов давати будь-які пояснення відмовився і вказав, що про крадіжку його дружина повідомила без поради з ним, сам він не заінтересований в кримінальному провадженні по факту крадіжки майна. Причину цього Лобанов пояснювати відмовився. <i>Як повинен вчинити слідчий?</i> <i>Якими засадами кримінального процесу він повинен керуватися при прийнятті рішення?</i></p>	
<p>Тема 3. Учасники кримінального провадження</p>	<p>Лекція (2 год): Питання до семінарського заняття (2 год) :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і класифікація учасників кримінального провадження. 2. Суд (суддя), присяжний, слідчий суддя як учасники кримінальної процесуальної діяльності. 3. Прокурор, слідчий, дізнавач, оперативні підрозділи та їх повноваження. 4. Підозрюваний, обвинувачений, їх процесуальне становище. 5. Захисник у кримінальному процесі. Обов'язкова участь захисника. 6. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. 7. Свідок, експерт і спеціаліст у кримінальному процесі: їх роль та повноваження. <p>Завдання практичного заняття (2 год) :</p> <p>1. Фещун звернулася до поліції з заявою про те, що вона зі своєю дочкою бачила, як з будинку їх сусідки Носкової, яка перебуває у відрядженні за кордоном, невідома особа виносила якісь речі та понесли їх до будинку іншого сусіда – Петренка. Слідчий вніс відомості до ЄРДР та розпочав розслідування. Під час прибуття слідчим до будинку Носкової для огляду місця події, ним було затримано неповнолітнього Сазонова, який через вікно намагався втекти. Слідчий повідомив про затримання Сазонова його батьків та орган, уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги, який забезпечив участь у провадженні адвоката Хитрова. Через тиждень із відрядження повернулася Носкова та заявила, що бажає брати участь у процесі. <i>Визначте процесуальний статус усіх вказаних у задачі осіб. Назвіть норми КПК України, у яких визначено процесуальний статус цих осіб.</i></p> <p>2. Під час судового розгляду обвинувачений Ларін заявив відвід прокурору на підставі того, що він здійснював</p>	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суд присяжних в Україні. 2. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні. 3. Забезпечення прав і законних інтересів підозрюваного (обвинуваченого) у кримінальному процесі. 4. Роль органів досудового розслідування у реалізації кримінальних процесуальних функцій. 5. Відводи учасників кримінального провадження. <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Заповніть запропоновану схему, розподіливши усіх учасників кримінального процесу залежно від інтересу, що має цей учасник у кримінальному провадженні:</p> <p>Учасники кримінального провадження</p> <ul style="list-style-type: none"> • державні органи та посадові особи, що здійснюють кримінальне провадження • учасники, що захищають або представляють інтереси інших осіб • учасники, що мають власний інтерес у кримінальному провадженні • учасники, що не мають інтересу в кримінальному провадженні

процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, а тому не може бути об'єктивним обвинувачем. Суд відхилив заявлений обвинуваченим відвід, мотивуючи це тим, що прокурор і під час досудового слідства, і в судовому засіданні здійснює одну функцію – обвинувачення.

Оцініть рішення суду.

Чи підлягає відводу прокурор в описаній ситуації?

3. Здійснюючи процесуальне керівництво розслідуванням квартирної крадіжки, вчиненої Редьковичем, прокурор надав доручення слідчому провести додатковий допит потерпілого, а також, враховуючи, що Редькович є неповнолітнім, допитати матір підозрюваного з метою встановлення умов його життя та виховання.

Слідчий, вважаючи доручення прокурора необґрунтованим, а обставини кримінального провадження достатньо встановленими, вказівки прокурора не виконав.

Оцініть дії слідчого і прокурора.

Чи обов'язкові для слідчого доручення та вказівки прокурора?

Якщо так, то які наслідки їх невиконання?

4. Волощук та Іванов були затримані в момент продажу наркотичних засобів. Відносно них було розпочато досудове розслідування за ч. 2 ст. 307 КК України (незаконний збут наркотичних засобів). Волощук та Іванов залучили як захисника адвоката Григорчука. Під час досудового розслідування Волощук свою вину заперечував та стверджував, що кримінальне правопорушення вчиняв лише Іванов, а він нічого не знав про наркотичні засоби.

Чи може Григорчук бути захисником обох підозрюваних у цьому кримінальному провадженні?

5. З квартири потерпілого Зайцева були викрадені його речі на суму 3870 гривень, а також речі, що належать його товаришу Марченку, на суму 1100 гривень. Потерпілий Зайцев надав слідчому позовну заяву про визнання його цивільним позивачем на суму 4970 гривень. Від Марченка також надійшла заява про визнання його цивільним позивачем у цьому кримінальному провадженні на суму 1100 гривень.

Як слід вирішити заявлені клопотання?

6. У кримінальному провадженні про умисне вбивство Озерова до слідчого звернулися із заявою про залучення їх до провадження як потерпілих батько, матір, рідний брат і дружина Озерова.

Як повинен діяти слідчий?

7. Мазану було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 118 КК України (умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони). Потерпілою у цьому кримінальному провадженні була визнана дружина загиблого Зайцева. Підозрюваний заявив клопотання про необхідність відмови у визнанні Зайцевої потерпілою та усунення її з процесу, оскільки, по-перше, сам загиблий Зайцев діяв неправомірно й тому не міг би бути потерпілим, а по-друге, Зайцевій не було завдано шкоди, бо її загиблий чоловік не працював, зловживав спиртними напоями, неодноразово бив дружину.

Вирішіть заявлене клопотання.

8. Батьками неповнолітнього Терещука, що підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене групою осіб), як захисник був запрошений адвокат Семенов. Слідчий не допустив Семенова до участі у кримінальному провадженні як захисника, а батькам підозрюваного запропонував

	<p>запросити іншого захисника, мотивуючи своє рішення тим, що відповідно до Єдиного реєстру адвокатів зупинено право на заняття адвокатською діяльністю Семеновим.</p> <p><i>Яке рішення слід прийняти прокуророві?</i></p> <p><i>Чи підлягає відводу захисник в описаній ситуації?</i></p> <p>9. Підозрюваний у вчиненні злісного хуліганства Мельников, дізнавшись про те, що дізнавач має намір провести одночасний допит між ним і свідком Жуляєвою, подав слідчому письмове клопотання про відвід свідка. Своє клопотання він мотивував тим, що Жуляєва зводить з ним рахунки, бо раніше вони жили разом, проте часто сварилися й розірвали стосунки через те, що він пішов до іншої жінки, а тому Жуляєва не може давати правдивих показань у кримінальному провадженні.</p> <p><i>Чи підлягає задоволенню заявлений відвід?</i></p>	
<p>Тема 4. Докази і доказування у кримінальному провадженні</p>	<p>Лекція (2 год):</p> <p>Теоретичні питання теми :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, сутність та значення кримінального процесуального доказування. 2. Предмет, межі та суб'єкти доказування у кримінальному процесі. 3. Збирання доказів у кримінальному провадженні. Способи збирання доказів стороною обвинувачення та стороною захисту. 4. Перевірка та оцінка доказів у кримінальному провадженні. 5. Докази у кримінальному провадженні, їх класифікація і види. 6. Поняття, сутність, система та значення процесуальних джерел доказів. <p>Завдання практичного заняття (4 год):</p> <p><i>Практичне заняття 4.1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 7 квітня 2019 року Раков був затриманий за підозрою у вчиненні розбою. Потерпілий під час допиту повідомив, що Раков погрожував йому ножем і тому заволодів гаманцем з грошима в сумі 5300 гривень і золотою обручкою. Під час обшуку в квартирі Ракова був виявлений саморобний ніж, а також квитанція про здачу до ломбарду золотої обручки від 9 квітня 2019 року. Сам Раков під час допиту визнав факт заволодіння обручкою, проте заперечував факт використання ножа під час нападу й заволодіння гаманцем з грошима. <p><i>Перерахуйте наведені тут докази та їх процесуальні джерела, здійсніть їх класифікацію.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Дубов підозрювався у вчиненні грабежу Голубової. Дубов винним себе не визнав і повідомив, що на момент вчинення кримінального правопорушення він був у кіно зі своєю знайомою Шаповаловою. Шаповалова на допиті цей факт підтвердила. Потерпіла Голубова при проведенні пред'явлення для впізнання вказала на Дубова як на того, хто вчинив відносно неї грабіж. Свідок Щукін на допиті повідомив, що Шаповалова розповідала йому про пограбування Голубової й про те, що вона дала слідчому неправдиві показання. <p><i>Перерахуйте наведені тут докази та їх процесуальні джерела, здійсніть їх класифікацію.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Заваров, який є потерпілим у кримінальному провадженні про нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень, заявив наступні клопотання: <ul style="list-style-type: none"> - про допит сусідів підозрюваного Тараненка щодо зловживання ним спиртними напоями; 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові гарантії у кримінальному процесуальному доказуванні. 2. Непрямі докази у кримінальному процесі. 3. Мета кримінального процесуального доказування. 4. Презумпції та преюдиції у кримінальному процесуальному доказуванні. 5. Електронні носії інформації в системі процесуальних джерел доказів. 6. Роль показань з чужих слів в системі процесуальних джерел доказів. 7. Особливості призначення і проведення експертизи у кримінальному провадженні. <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законспекуйте основні положення: <ul style="list-style-type: none"> – Порядку зберігання речових доказів стороною обвинувачення, їх реалізації, технологічної переробки, знищення, здійснення витрат, пов'язаних з їх зберіганням і пересиланням, схоронності тимчасово вилученого майна під час кримінального провадження та Порядок передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 р. №1104. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF – Порядку зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, вилучених з незаконного обігу: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 7 травня 2008 р. № 422. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2008-%D0%BF – Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на

<p>- про витребування медичних документів з приводу тривалості та вартості лікування; - про допит членів сім'ї потерпілого з приводу його позитивної поведінки в побуті.</p> <p><i>Чи мають доказове значення в цьому провадженні обставини, про встановлення яких заявив клопотання потерпілий?</i></p> <p><i>Як слід вирішити заявлені клопотання?</i></p> <p>4. Під час досудового розслідування слідчий зібрав 5 обвинувальних непрямих доказів вини підозрюваного у вчиненні інкримінованого кримінального правопорушення. Сам підозрюваний свою вину заперечував. Слідчий закінчив досудове розслідування, склав обвинувальний акт і направив його прокуророві.</p> <p><i>Оцініть рішення слідчого.</i></p> <p><i>Чи правильно визначив слідчий межі доказування у цьому провадженні?</i></p> <p>5. Сомов був затриманий за вчинення хуліганських дій в автобусі, в якому знаходилися 22 пасажери.</p> <p><i>Чи слід допитувати усіх пасажирів автобусу як свідків?</i></p> <p><i>Що таке межі доказування та як вони співвідносяться з предметом доказування?</i></p> <p>6. Під час досудового розслідування у кримінальному провадженні по факту викрадення автомобіля потерпілий Рибчук повідомив в процесі допиту, що цей злочин вчинив його сусід Фесюк. Свою впевненість у цьому потерпілий обгрунтував тим, що раніше Фесюк неодноразово робив йому зауваження з приводу розташування автомобіля в дворі будинку. Потерпілий наполегливо пропонував слідчому негайно затримати Фесюка.</p> <p><i>Дайте оцінку показанням потерпілого Рибчука.</i></p> <p><i>Які процесуальні гарантії повноти та достовірності показань потерпілого?</i></p> <p>7. Затриманий на місці вчинення грабежу та доставлений до органу Національної поліції Райков, даючи пояснення, розповів про обставини вчиненого ним злочину, що було зафіксовано у відповідному документі. Після внесення відомостей до ЄРДР під час провадження досудового слідства обставини, викладені в поясненні Райкова, знайшли своє підтвердження. Проте Райков, щодо якого був обраний запобіжний захід тримання під вартою, під час допиту як підозрюваного свою вину у вчиненні злочину став заперечувати, підтвердити зміст свого пояснення відмовився, а надалі взагалі відмовився давати будь-які показання.</p> <p><i>Чи має пояснення Райкова доказове значення?</i></p> <p><i>Давати показання для підозрюваного ☐ це його право чи обов'язок?</i></p> <p>8. Як свідок у кримінальному провадженні про злісне хуліганство був допитаний Барчук. Він підтвердив факт вчинення Власенком злочину з використанням холодної зброї (ножа). Захисник обвинуваченого заявив клопотання про визнання показань свідка Барчука недостовірними, оскільки в нього поганий зір, він носить окуляри й тому не міг правильно сприйняти обставини події та дати адекватні показання про них.</p> <p><i>Яке рішення повинен прийняти слідчий, враховуючи наведені обставини?</i></p> <p>9. Бизов підозрювався у вчиненні умисного вбивства. На допиті він заявив, що кримінальне правопорушення вчинити не міг, тому що в цей день знаходився у відрядженні в</p>	<p>спеціальних майданчиках і стоянках: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 р. № 1102.</p> <p>URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990-2018-%D0%BF</p>
--	--

	<p>іншому місті. На підтвердження цього факту він пред'явив залізничні квитки в обидва напрями.</p> <p><i>Визначте джерела доказів і самі докази в цій ситуації, класифікуйте їх.</i></p> <p>10. Гусеву було затримано за підозрою у привласненні 18000 гривень. Під час допиту підозрювана Гусева заявила, що ці гроші у неї були викрадені в автобусі, коли вона везла їх у банк. Слідчий запропонував Гусевій довести цю обставину.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого.</i></p> <p><i>На кого покладається обов'язок доказування у кримінальному процесі?</i></p> <p><i>Практичне заняття 4.2:</i></p> <p>1. За підозрою у вчиненні вбивства заступника директора заводу було затримано Семена Кальченка. Під час особистого обшуку було знайдено паспорт на його ім'я, довідку про звільнення з місць позбавлення волі та записку такого змісту: "Сем, півсотні твої, візьми першого на себе". Яке доказове значення мають вилучені предмети?</p> <p>2. Кабанов працював головним бухгалтером підприємства, Вдовіна – касиром. Вони підозрювалися у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 191 КК України (привласнення чужого майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем). У провадженні, поряд з іншими доказами, були наявні такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - висновок ревізії, що встановлює недостачу в касі на суму 35650 гривень; - відомості на видачу заробітної плати, в якій Вдовіна записала неіснуючих осіб і розписалася за них в отриманні грошей; - розписка Кабанова про те, що він взяв у Вдовіної у борг гроші в розмірі 15000 гривень; - характеристики з місця роботи на Кабанова і Вдовіну; - довідка про наявність у Вдовіної тяжко хворої 5-річної доньки. <p>Назвіть у цьому переліку речові докази та документи. У яких випадках документ є речовим доказом?</p> <p>3. Лимарчук звернувся до прокурора місцевої прокуратури з заявою про вчинення відносно нього вимагання. До своєї заяви він додав аудіозапис вимог передачі майна. До якого виду джерел доказів слід віднести наданий Лимарчуком аудіозапис?</p> <p>4. Під час допиту як свідка у кримінальному провадженні про хуліганство, Серова повідомила, що безпосередньо вона хуліганських дій не бачила, проте чула в дворі розмови про обставини цього кримінального правопорушення.</p> <p><i>Чи має доказове значення інформація, повідомлена Серовою?</i></p> <p>5. У кримінальному провадженні про вимагання як речові докази були приєднані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стартовий пістолет, пристосований для стрільби боеприпасами; - аудіозапис вимог передачі майна та погроз на адресу потерпілого; - гроші в сумі 17 000 гривень, що були передані підозрюваному; - автомобіль, яким користувався підозрюваний. <p>Як суд повинен вирішити питання про речові докази при постановленні обвинувального вироку в цьому кримінальному провадженні?</p> <p>6. У кримінальному провадженні про крадіжку з магазину на місці події був виявлений характерний слід зубів, залишений</p>	
--	---	--

	<p>на шматку вершкового масла. Засобів фіксації цього сліду у слідчого не було. А тому, він запропонував понятому Колосову (за спеціальністю зубному лікарю) ретельно оглянути слід, запам'ятати його індивідуальні ознаки (для вірності зробити малюнок) і бути готовим співставити їх зі слідами зубів підозрюваних, щоб потім дати показання як свідок.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого.</i></p> <p><i>Чи може Колосов бути допитаним як свідок про вказані обставини?</i></p> <p>7. Озеров підозрювався у вчиненні службового підроблення (ч. 2 ст. 366 КК України). У провадженні була призначена почеркознавча експертиза з метою встановлення особи, що виконала підписи у фіктивних документах. Експерт надав висновок, що підписи виконані не Озеровим, а іншою особою. Проте Озеров наполягав, що це його підписи. Слідчий вирішив ще раз призначити почеркознавчу експертизу.</p> <p><i>Яка в цьому випадку повинна бути призначена експертиза – додаткова чи повторна?</i></p> <p>Чи можна в цьому випадку призначити експертизу тому ж експертові, що проводив і первинну експертизу?</p> <p>8. Машиніст електропоїзда Дубков та його помічник Тихомиров були засуджені за порушення правил експлуатації транспорту, що потягло загибель пасажира Петрова.</p> <p>Як на доказ вини обвинувачених суд послався на висновок технічної експертизи. Цю експертизу під час досудового розслідування проводили працівники Південно-Західної залізниці, яка в цьому провадженні була цивільним відповідачем.</p> <p><i>Чи міг висновок технічної експертизи бути джерелом доказів при вказаних обставинах?</i></p> <p>9. У кримінальному провадженні за підозрою Ларіна у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху особами, які керують транспортними засобами, що заподіяло тяжке тілесне ушкодження), слідчий викликав на допит потерпілого Семенова. Потерпілий став розповідати про те, що під автомобіль він потрапив внаслідок своєї необачності. Слідчий зупинив допит і роз'яснив потерпілому, що від нього вимагається не оцінка фактів, а їхнє точне викладення.</p> <p><i>Чи правомірні дії слідчого?</i></p> <p><i>У чому полягають особливості предмету показань потерпілого на відміну від показань свідка?</i></p>	
<p>Тема 5. Процесуальні строки і процесуальні витрати.</p> <p>Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні</p>	<p>Теоретичні питання теми :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та значення процесуальних строків у кримінальному провадженні. 2. Порядок обчислення, продовження та поновлення процесуальних строків. 3. Поняття та види процесуальних витрат. 4. Характеристика окремих видів процесуальних витрат. 5. Поняття та види шкоди, яка підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні. 6. Способи відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні. 7. Процесуальний порядок пред'явлення та вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні. <p>Завдання практичного заняття (2 год.):</p>	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейські стандарти визначення строків та їх дотримання у кримінальному процесі України. 2. Порядок продовження та поновлення процесуальних строків. 3. Безоплатна правова допомога у кримінальному провадженні. 4. Кримінальні процесуальні гарантії права потерпілого на відшкодування (компенсацію) шкоди у кримінальному провадженні. 5. Цивільний позов як кримінальний процесуальний засіб забезпечення прав і законних інтересів осіб, яким

<p>1. 10 грудня 2020 року о 20 год. 00 хв. громадянин Павлушенко звернувся до поліції із заявою про викрадення з його квартири грошей на суму 7000 гривень. Відомості про кримінальне правопорушення вчинене відносно щодо заяви Павлушено були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 12 грудня 2020 року о 20 год. 50 хв. <i>Чи допущено в цьому випадку порушення норм кримінального процесуального законодавства?</i></p> <p>2. 13 листопада 2020 року 16 год. 00 хв. громадянина Кривобока було затримано уповноваженою службовою особою на підставі п. 2 ч. 1 ст. 208 КПК України. 16 листопада о 11 год. 20 хв. слідчим суддею була постановлена ухвала про застосування щодо Кривобока запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою строком на 60 днів. <i>Визначте дату закінчення дії ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з урахуванням вимог ст. 197 КПК України. Чи зміниться ця дата, якщо вона буде припадати на неробочий день?</i></p> <p>3. 20 вересня 2020 року громадянка Крабова звернулася до поліції з заявою про те, що двоє незнайомих чоловіків вирвали у неї з рук сумочку з грошима та мобільним телефоном і зникли. 21 вересня 2020 року відомості про зазначений злочин, передбачений ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж вчинений за попередньою змовою групою осіб), були внесені до ЄРДР та розпочато досудове розслідування. Під час досудового розслідування було встановлено, що кримінальне правопорушення вчинено громадянами Болотнюком та Ромовим, яким 15 жовтня 2020 року було оголошено про підозру. <i>Визначте дату закінчення строку досудового розслідування з урахуванням вимог ст. 219 КПК України. Який порядок обчислення процесуальних строків місяцями?</i></p> <p>4. 30 жовтня 2020 року громадянину Вовку було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 186 КК України (грабіж вчинений у великих розмірах), та застосовано щодо нього запобіжний захід у вигляді застави. 2 січня 2021 року, враховуючи вимоги ст. 219 КК України, прокурором був затверджений обвинувальний акт, який з реєстром матеріалів досудового розслідування, направлений до суду. <i>Чи допущено в цьому випадку порушення норм кримінального процесуального законодавства щодо додержання строку досудового розслідування, якщо врахувати, що 31 грудня 2020 року та 1 січня 2021 року – це неробочі дні?</i></p> <p>5. 7 січня 2021 року о 10 год. 00 хв. громадянин Озеров був затриманий уповноваженою службовою особою на підставі п. 1 ч. 1 ст. 208 КПК України. 10 січня 2021 року о 9 год. 00 хв. Озеров був доставлений до суду для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. За результатами розгляду клопотання слідчий суддя постановив ухвалу про застосування стосовно Озерова запобіжного заходу у вигляді застави, і тому він був звільнений з-під варті 10 січня о 11 год. 30 хв. <i>Чи відбулося в описаній ситуації порушення норм кримінального процесуального законодавства? Якщо так, то яких саме?</i></p> <p>6. 14 травня 2020 року слідчий виніс постанову про закриття кримінального провадження. 15 травня 2020 року потерпілий Гапоненко отримав копію цієї постанови. 27 травня слідчий суддя отримав скаргу Гапоненка на</p>	<p>кримінальним правопорушенням завдано шкоди.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Законспекуйте основні положення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Інструкції про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: затв. постан. Кабінету Міністрів України № 710 від 01 лип. 1996 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF – Закону України «Про безоплатну правову допомогу» від 2 червня 2011 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3674-17 – Постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 465 «Про порядок оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу та Методика обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-%D0%BF – Порядку виплати винагороди та відшкодування витрат, виплати добових присяжному за час виконання ним обов'язків у суді: затв. наказом Державної судової адміністрації від 05.10.2016 № 198. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0198750-16
---	---

	<p>постанову про закриття кримінального провадження, при тому, що вона була здана на пошту 25 травня 2020 року. <i>Чи підлягає розгляду скарга потерпілого Гапоненка, враховуючи те, що відповідно до ч. 1 ст. 304 КПК України, скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, передбачені ч. 1 ст. 303 КПК України, можуть бути подані особою протягом десяти днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності?</i></p> <p>7. Під час кримінального провадження, яке здійснювалося у м. Києві, з Рівненської та Хмельницької областей слідчий викликав для допиту в якості свідків двох осіб, кожний з яких, у зв'язку з виїздом до місця проведення досудового розслідування, був відсутній на роботі 5 днів. Ряд слідчих (розшукових) дій проводилися слідчим у м. Львові, куди він виїжджав у відрядження. У кримінальному провадженні також було проведено 3 експертизи, які виконувалися співробітниками експертної установи за постановою слідчого. Під час проведення допиту одного із свідків, який не володів українською мовою, був присутній перекладач. <i>Визначте процесуальні витрати в описаній ситуації. Коли і ким вирішується питання про стягнення процесуальних витрат?</i></p> <p>8. Громадянин Хомчук, який вчинив умисне вбивство з корисливих мотивів, був німий. Від послуг захисника під час кримінального провадження він відмовився. <i>Чи будуть процесуальні витрати під час цього кримінального провадження? Якщо так, то з чого вони будуть складатися?</i></p>	
<p>Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система заходів забезпечення кримінального провадження та загальні правила їх застосування. 2. Виклик слідчим, дізнавачем, прокурором, судовий виклик та привід у кримінальному провадженні. 3. Тимчасовий доступ до речей і документів, тимчасове вилучення та арешт майна. 4. Запобіжні заходи: поняття, види, мета, підстави та порядок застосування, зміни чи скасування. 5. Особисте зобов'язання та особиста порука. 6. Застава та домашній арешт як запобіжні заходи. 7. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання під вартою. 8. Затримання: види та порядок застосування, момент та строки затримання. <p>Завдання практичного заняття (4 год.): <i>Практичне заняття 6.1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підозрюваний Хомчук був завчасно викликаний до слідчого для проведення допиту (наявний розпис про отримання ним повістки про виклик). Підозрюваний не з'явився на виклик слідчого та не повідомив про причини свого неприбуття. <i>Які наслідки неявки Хомчука на виклик до слідчого? Чи відрізняються наслідки неявки на виклик слідчого та наслідки неявки на виклик судді?</i> 2. Слідчий Козуб вирішив викликати на допит неповнолітнього свідка Іваненка. Для цього він зателефонував Іваненку та запросив його до себе в кабінет для проведення бесіди. <i>Оцініть ситуацію. Чи визначені в КПК України особливості виклику неповнолітніх?</i> 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відсторонення від посади осіб, які вчинили корупційні правопорушення. 2. Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження. 3. Міжнародні стандарти процедури затримання та взяття під варту. 4. Реалізація засади верховенства права під час застосування запобіжних заходів. 5. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів. 6. Захист прав і свобод людини при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні України. <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законспекуйте основні положення: <ul style="list-style-type: none"> – Порядку передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 р. №1104. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF – Постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 року № 15 «Про затвердження Порядку внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу». URL:

<p>3. Свідок Чіка був завчасно викликаний до слідчого для проведення допиту (наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик). Свідок на виклик не з'явився, а зателефонував слідчому у вказаний в повістці час проведення допиту та повідомив, що на виклик не прибуде, так як він перебуває на державному іспиті в НАВС. <i>Яке рішення має прийняти слідчий у вказаній ситуації?</i> <i>Чи поважна причина неприбуття Чіки на виклик та чи вчасно він повідомив про неї слідчого?</i></p> <p>4. Свідок Кіт була викликана для проведення одночасного допиту з потерпілим Лопатенком. Вказані особи були завчасно повідомлені про виклик (наявне підтвердження отримання ними повістки про виклик). Проте ні Кіт, яка самостійно виховувала п'ятирічного сина, ні Лопатенко на допит не з'явилися. При цьому Кіт не повідомила слідчого про причини свого неприбуття, а Лопатенко зателефонував у визначений для допиту час та сказав, що не прибуде, оскільки в цей день він має бути на похороні у батька. <i>Чи можна застосувати до Кіт та Лопатенка заходи забезпечення кримінального провадження через неприбуття їх на виклик?</i> <i>Якщо так, то які саме?</i> <i>Визначте фактичні та юридичні підстави застосування цих заходів забезпечення кримінального провадження.</i></p> <p>5. Петренко підозрювався у підробці медичної документації для оформлення пільгової пенсії. Для підтвердження вказаного факту слідчий вирішив призначити експертизу, а тому виникла необхідність отримати медичну документацію, яка знаходилася в клініці «Медлайф». <i>Які заходи забезпечення кримінального провадження чи слідчі (розишукові) дії слід провести у наведеній ситуації?</i> <i>Визначте підстави та процесуальний порядок застосування заходу забезпечення кримінального провадження, який слід провести у вказаній ситуації.</i></p> <p>6. Щур разом з Присяжнюком здійснили кримінальне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 187 КК України (розбій, вчинений за попередньою змовою групою осіб). Щур був затриманий безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення, а місцезнаходження Присяжнюка встановити не вдалося. Під час особистого обшуку затриманого Щура у нього було виявлено та вилучено викрадену у потерпілої золоту каблучку та записку, де був вказаний номер мобільного телефону Присяжнюка. Оцініть ситуацію. <i>Які подальші дії слідчий має здійснити щодо вилученої каблучки?</i> <i>Чи є фактичні підстави застосування у вказаній ситуації тимчасового доступу до речей чи документів?</i></p> <p>7. Носкову, який працював головним бухгалтером заводу, оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 191 КК України (привласнення чужого майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем). Під час досудового розслідування було встановлено, що підозрюваний Носков зберігає значну суму коштів у на рахунку у Приват банку. <i>Чи може слідчий накласти арешт на ці рахунки.</i> <i>Якщо так, то який процесуальний порядок подальших дій слідчого?</i></p> <p><i>Практичне заняття 6.2:</i></p>	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF; – Положення про Порядок застосування електронних засобів контролю: затв. наказом МВС України від 08 червня 2017 р. № 480. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17</p> <p>– Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF</p> <p>2. Ознайомитись з рішеннями ЄСПЛ, в яких знайти поняття «обгрунтована підозра» та пов'язати правову позицію суду з положенням ч. 2 ст. 177 КПК України: – Рішення у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» від 21 квітня 2011 р. (заява № 42310/04). URL: http://www.minjust.gov.ua. – Рішення у справі «Фокс, Кемпбелл і Гартлі проти Сполученого Королівства» від 30 серпня 1990 р. URL: http://www.minjust.gov.ua</p>
---	---

1. Марчуку було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка за попередньою змовою групою осіб). Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування щодо Марчука запобіжного заходу у вигляді застави, мотивуючи це тим, що за вказане кримінальне правопорушення передбачено покарання у вигляді обмеження волі на строк до 5 років або позбавлення волі на той самий строк.
Чи достатньо підстав для застосування запобіжного заходу у вказаній ситуації?
Яке рішення має прийняти слідчий суддя за результатами розгляду цього клопотання?

2. Лозицькому було оголошено про підозру у вчиненні кримінального проступку. Слідчий встановив, що підозрюваний через погрози схиляє свідків (очевидців кримінального правопорушення) до давання неправдивих показань, та звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування Лозицькому запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.
Визначте підстави застосування запобіжного заходу у цьому випадку.
Чи дотримані вимоги кримінального процесуального законодавства щодо умов застосування домашнього арешту стосовно Лозицького?

3. Слідчий здійснював кримінальне провадження, у якому Чистому було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження). Відносно підозрюваного Чистого слідчим суддею за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, був обраний запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Під час подальшого провадження слідчий перекваліфікував дії Чистого й повідомив йому про зміну підозри на ст. 124 КК України (умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони).
Чи потрібно в цій ситуації вирішувати питання про зміну запобіжного заходу?
Якщо так, то на якій підставі та в якому порядку?

4. Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Волощуку, підозрюваному у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 186 КК України (грабіж), запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. У клопотанні про застосування запобіжного заходу слідчий виклав обставини, які свідчать про наявність ризику того, що Волощук може незаконно впливати на свідка та потерпілого. Виконання яких обов'язків слід покласти на підозрюваного Волощука під час обрання щодо нього особистого зобов'язання?
Який строк дії особистого зобов'язання?
Які наслідки невиконання обов'язків, покладених на особу при застосуванні особистого зобов'язання?

5. До слідчого, що здійснював кримінальне провадження, у якому Михайлюку було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене із застосуванням холодної зброї), звернулися 65-річний батько, 18-річний син і дружина підозрюваного з клопотанням передати їм Михайлюка на поруки. Усі троє гарантували забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового

розслідування чи в суд на першу про те вимогу. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування Михайлюку запобіжного заходу у вигляді особистої поруки.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які вимоги до поручителів встановлені КПК України?

Які наслідки невиконання обов'язків, покладених на особу при застосуванні особистої поруки?

6. Самсонова було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка, вчинена повторно). Відносно нього був обраний запобіжний захід домашній арешт за місцем проживання в Шевченківському районі м. Києва. Під час провадження досудового слідства Самсонов звернувся до слідчого з клопотанням про надання йому дозволу на переїзд до Святошинського району м. Києва у зв'язку з обміном квартири. Слідчий відмовив у наданні дозволу, мотивуючи відмову тим, що провадження в справі здійснюється в Шевченківському ВП ГУНП в м. Києві, а тому підозрюваний повинен проживати саме в цьому районі.

Дайте правову оцінку ситуації.

7. Курочкіну було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження). Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Курочкіну запобіжного заходу у вигляді застави на суму 1000000 гривень та навів обставини, які свідчать, що Курочкін може незаконно впливати на свідків.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які вимоги щодо розміру застави визначені у КПК України?

Яка доля грошових коштів внесених як застава?

Які строки внесення застави визначено КПК?

8. У дворі будинку був виявлений труп жінки з ножовими пораненнями. Дані, що були отримані під час огляду місця події, давали підстави вважати, що жінка була вбита білявим чоловіком високого зросту, який був одягнений у світлу шкіряну куртку. Через 30 хвилин працівники поліції в кафе, що розташоване неподалік від місця події, виявили білявого чоловіка високого зросту, що був одягнений у світлу шкіряну куртку, на якій були плями бурого кольору, а на руках мали місце подряпини. Цей чоловік при появі поліцейських почав нервувати й намагався вийти з приміщення кафе, однак був ними зупинений. Чоловік пред'явив документи на ім'я Рубана та повідомив, що він уже близько двох годин знаходиться в цьому кафе, а свою спробу вийти пояснив тим, що він раніше судимий і не має бажання зайвий раз спілкуватися з працівниками поліції. Рубан був доставлений до відділу поліції.

Чи є підстави для затримання Рубана?

Які вимоги кримінального процесуального законодавства має виконати уповноважена службова особа, що здійснила затримання особи, негайно після затримання?

9. Працівники патрульної поліції затримали Іванова М.Й. о 9 год. 05 хв. на місці вчинення квартирної крадіжки та доставили його до відділку поліції через 45 хв. Слідчий, який в цей час був на виїзді в складі слідчо-оперативної групи, оформив протокол затримання, коли повернувся з виїзду, де відзначив час затримання 12 год., а підставу – підозра у вчиненні квартирної крадіжки.

Дайте правову оцінку ситуації.

Чи допущено порушення вимог КПК?

	<p><i>Якщо так, то яких саме? З якого моменту особа вважається затриманою?</i></p>	
<p>Тема 7. Загальні положення досудового розслідування</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми: 1. Поняття та завдання стадії досудового розслідування. Форми досудового розслідування. 2. Підслідність кримінальних проваджень та визначення місця проведення досудового розслідування. 3. Початок та строки досудового розслідування. 4. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. 5. Розгляд клопотань під час досудового розслідування та Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. 6. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.</p> <p>Завдання для практичного заняття (2 год): Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <p>1. Під час чергування в слідчо-оперативній групі слідчий А. відібрав заяву про вчинення правопорушення від заявника Б. о 12 год. 00 хвилин 22.03.2019 року разом із супутніми документами. В подальшому заява разом з додатками була залишена на реєстрацію до журналу ЄО у черговій частині відділу поліції і була зареєстрована в названому журналі о 23 год. 55 хв. 22.03.2019 року. В подальшому відомості про вчинення правопорушення було внесено слідчим А. до ЄРДР о 16 год. 00 хв. 23.03.2019 року.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого і уповноваженого працівника чергової частини відділу поліції.</i></p> <p>2. 23.02.2019 року слідчим Національної поліції було розпочато кримінальне провадження за фактом вчинення кримінального правопорушення за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 109 КК України, у вчиненні якого 25.02.2019 року за погодженням із прокурором було висунуто підозру начальнику територіального відділу поліції, у якому безпосередньо працює слідчий.</p> <p><i>Надати правову оцінку діям слідчого та його безпосереднього начальника (керівника органу досудового розслідування).</i></p> <p><i>Які процесуальні дії необхідно було провести в описаній ситуації.</i></p> <p>3. Свириденко. перебуває у статусі свідка по кримінальному провадженню №1 та потерпілим по кримінальному провадженню №2. Під час проведення досудового розслідування 12.03.2019 року кримінальні провадження №1 та №2 було об'єднано, так як в обох провадженнях підозрюваним був Іванов. Разом із тим, на підставі ст. 221 КПК України Свириденко заявив клопотання про ознайомлення його з матеріалами кримінального провадження.</p> <p><i>Якими будуть дії слідчого згідно з вимогами КПК України?</i></p> <p>4. Слідчим А. було внесено до ЄРДР відомості про вчинення кримінального правопорушення 21.01.2019 року. В подальшому було встановлено, що наступного дня слідчим Б. також було внесено відомості до ЄРДР про вчинення того ж самого правопорушення.</p> <p><i>Оцініть ситуацію.</i></p>	<p>Теми рефератів: 1. Продовження строку досудового розслідування. 2. Гарантії недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування. 3. Документування ходу провадження досудового розслідування. 4. Процесуальні форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час досудового розслідування.</p> <p>Питання для самоконтролю: 1. Що таке досудове розслідування? 2. Які є форми досудового розслідування? 3. Які є загальні положення стадії досудового розслідування? 4. Хто має право почати досудове розслідування? 5. Що таке підслідність? 6. Які є види підслідності? 7. Які є строки досудового розслідування? 8. В яких випадках матеріали досудового розслідування можуть бути виділені в окреме провадження? 9. Які є форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами? 10. Які є особливості документування провадження досудового розслідування?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання: 1. Ознайомтесь з Положенням про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення, яке затверджено наказом Офісу Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298, та визначте засади ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). 2. Ознайомтесь з Інструкцією з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, яка затверджена наказом МВС України від 27.04.2020 № 357, та визначте особливості організації реагування органів Національної поліції на кримінальні правопорушення та інші події..</p>

5. 23.03.2019 року підозрюваному Б. висунуто підозру за вчинення нетяжкого злочину, що мав місце 23.03.2018 року. В той само час підозрюваний Б. подав слідчому клопотання про закриття провадження на тій підставі, що закінчився строк досудового розслідування.

Як повинен діяти слідчий?

6. Слідчий Леонов задовольнив клопотання потерпілого про ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Отримавши для ознайомлення всі матеріали досудового розслідування кримінального правопорушення за ст. 121 ч. 1 КК України, потерпілий сфотографував їх на свій мобільний телефон і, крім того, робив виписки із матеріалів кримінального провадження.

Оцініть ситуацію.

Якими повноваженнями наділений слідчий при ознайомленні осіб з матеріалами кримінального провадження?

7. 15 травня 2018 року до ЄРДР внесено відомості про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 289 ч.2 КК України.

2 січня 2019 громадянина Мухіна повідомлено про підозру у вчиненні зазначеного злочину.

Коли повинно бути закінчено досудове розслідування? На який строк можна продовжити досудове розслідування? Який порядок продовження строку досудового розслідування.

8. Громадянина Б. було викликано слідчим для дачі пояснень та в подальшому у громадянина Б. було відібрано пояснення за фактом скоєння злочину у кримінальному провадженні. Наступного дня громадянин Б. прибуває до слідчого із адвокатом та подає клопотання про ознайомлення його і адвоката із матеріалами досудового розслідування до його завершення, яке слідчий розглянув і через п'ять днів з моменту його подання, відмовив у задоволенні. Про відмову у задоволенні клопотання було зазначено у листі, направленому по місцю проживання громадянина Б. Підставою для відмови у задоволенні клопотання була та обставина, що досудове розслідування ще не завершено, а ознайомлення з матеріалами кримінального провадження на цьому етапі може зашкодити досудовому розслідуванню.

Оцініть ситуацію. Який процесуальний порядок відмови у задоволенні клопотання?

9. 10 березня 2021 року слідчим Юрчук об'єднано в одне три кримінальних провадження відносно підозрюваного Лапицького, який 12 лютого 2019 вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ст. 186 ч.2 КК України, 25 січня 2021 року вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ст. 289 ч. 2 КК України та 16 лютого 2021 вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ст. 309 ч.2 КК України. Відомості про кримінальні правопорушення вносились до ЄРДР того ж дня.

Оцініть рішення слідчого. Назвіть правила об'єднання кримінальних проваджень? Чи можливе об'єднання названих кримінальних проваджень? У разі можливості об'єднання кримінальних проваджень, назвіть з якого дня слід обчислювати початок строку досудового розслідування в об'єднаному кримінальному провадженні?

Що потрібно зробити, щоб забезпечити кримінальне провадження та запобігти спробам Лапицького переховуватись від органів досудового розслідування?

10. У кримінальному провадженні щодо злочину, вчиненому на території Бариськівського району Київської

	<p>області, що за юрисдикцією є територією обслуговування Баришківського ВП ГУНП в Київській області, слідчим Шевченківського УП ГУНП у м. Києві за погодженням із прокурором місцевої прокуратури було висунуто підозру громадянину А., після чого слідчим Шевченківського УП ГУНП у м. Києві було особисто проведено слідчі дії на території Баришківського району Київської області. В подальшому кримінальне провадження було направлено в місцеву прокуратуру Шевченківського району м. Києва для затвердження обвинувального акту. Після затвердження прокурором названої прокуратури обвинувального акту, обвинувальний акт, реєстр матеріалів та інші матеріали було направлено до Шевченківського районного суду.</p> <p><i>Оцініть ситуацію. Назвіть види підслідності. Визначте підслідність названого кримінального провадження.</i></p>	
<p>Тема 8. Проведення слідчих (розшукових) дій.</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, система та класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. 2. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення допиту. Одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб. 3. Пред'явлення для впізнання: поняття, види та процесуальний порядок проведення. 4. Процесуальна характеристика обшуку. Порядок виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. 5. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення огляду та освідування. 6. Експертиза трупа: підстави і процесуальний порядок проведення. 7. Процесуальна характеристика слідчого експерименту. 8. Експертиза у кримінальному провадженні: підстави проведення та порядок залучення експерта. <p>Завдання для практичного заняття (2 год): Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кучер був затриманий відразу після втечі з колонії і під час допиту дав показання, що гірську річку Гуйву він переплив за допомогою колоди, яка лежала на березі. Слідчий одержав від оперуповноваженого повідомлення про те, що Кучеру допомагав переправлятися через річку місцевий житель Оксюта, який дав йому свій човен. Слідчий вирішив перевірити, чи відповідають дійсності показання Кучера. <i>Як це зробити?</i> 2. Допитуючи як свідка двоюрідного брата Зуєва, якого розшукували за вчинення злочину, слідчий запитав у нього чи не має він яких-небудь відомостей про місцезнаходження свого родича. Той відповів, ще недавно одержав від Зуєва листа з Маріуполя. <i>Які дії слідчого повинні бути щодо листа?</i> 3. Допитаний із застосуванням технічного засобу фіксування, свідок Федоренко запитав слідчого, чому він не вніс його показання до протоколу допиту, а лише обмежився вказівкою в протоколі про те, що застосовуються технічні засоби. Федоренко наполягав на тому, щоб його показання були внесені до протоколу. Втім, слідчий пояснив, що 	<p>Темі рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слідчі (розшукові) дії як засоби отримання доказів у кримінальних провадженнях. 2. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні. 3. Отримання зразків для експертизи: порядок проведення та процесуальне оформлення. 4. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укажіть мету та підстави проведення слідчих (розшукових) дій. 2. Які є загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій? 3. Які строки для безперервного продовження допиту встановлені в КПК України? 4. Які види допиту Ви знаєте? 5. Назвіть обов'язкових учасників проведення допиту малолітньої чи неповнолітньої особи? 6. Які особливості процесуальної фіксації ходу і результатів допиту в порядку відеоконференції? 7. Вкажіть мету та підстави проведення пред'явлення для впізнання. 8. Які є види пред'явлення для впізнання? 9. Сформулюйте поняття такої слідчої (розшукової) дії, як обшук. Які є види обшуку? 10. Які є особливості проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи? 11. Яка сутність слідчої дії – огляду? Назвіть види оглядів. 12. Назвіть мету та підстави проведення слідчого експерименту. 13. Вкажіть типові підстави для проведення слідчого експерименту. 14. Яким є порядок залучення експерта?

	<p>оскільки показання повністю фіксуються технічними засобами та будуть зберігатися на диску, який приєднують до протоколу допиту, вони обійдуться і без детального викладення показань у самому протоколі.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого.</i></p> <p><i>Які є форми фіксування кримінального провадження?</i></p> <p>4. Слідчий викликав на одночасний допит вже раніше допитаних підозрюваного у вчиненні розбійницького нападу Шевчика, який заперечував свою причетність до злочину, і його співучасника Довгалюка. Останній під час допиту розповів про всі обставини вчиненого нападу.</p> <p>Коли слідчий запропонував Довгалюку дати показання про дії Шевчика, той збентежився, а потім попросив слідчого увімкнути аудіозапис показань, які він дав раніше. Слідчий виконав його прохання, а після прослуховування фонограми запропонував Шевчику дати показання з цієї події.</p> <p><i>Дайте оцінку діям слідчого.</i></p> <p>5. У полі знайдено труп невідомого. Слідчий вирішив оглянути труп, навколишню місцевість і декілька селянських дворів, які стояли поблизу. Господар однієї із садиб не дозволив проводити огляд.</p> <p><i>Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?</i></p> <p><i>Яким чином потрібно оформити проведену слідчу (розшукову) дію?</i></p> <p>6. Погорілого о 22 годині на вулиці пограбував невідомий чоловік, який відібрав у нього гаманець та мобільний телефон. Потерпілий заявив слідчому, що він не може назвати точних прикмет грабіжника, оскільки на вулиці було темно. Проте, якби злочинця показали, то він би неодмінно впізнав його за сукупністю ознак, про що був складений відповідний протокол. Слідчий пред'явив Погорілому підозрюваного Марченка з двома іншими громадянами, які не мали різких відмінностей в зовнішності, віці та одязі. Потерпілий вказав на підозрюваного Марченка як на особу, яка його пограбувала, вказавши при цьому деякі додаткові прикмети, про які він забув повідомити під час допиту.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого.</i></p> <p><i>Чи були порушені слідчим вимоги закону щодо пред'явлення особи для впізнання?</i></p> <p>7. Слідчий, здійснюючи кримінальне провадження щодо викрадення майна з квартири Никодименко, маючи достатні дані про те, що викрадені речі можуть знаходитись у квартирі батька підозрюваного, за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про проведення там обшуку. Під час обшуку, що проводився на підставі ухвали слідчого судді, була присутня запрошена слідчим потерпіла Никодименко. Серед інших речей, про які було вказано в ухвалі слідчого судді, слідчий вилучив також зимове жіноче пальто Никодименко, зникнення якого вона і не помітила, але запевняла, що воно належить саме їй. За результатами проведення слідчої (розшукової) дії слідчий склав два протоколи . обшуку та пред'явлення речей для впізнання.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого і доказове значення протоколів.</i></p> <p><i>Чи можна проводити обшук у осіб, які не є підозрюваними у кримінальному провадженні?</i></p> <p><i>Чи можна вилучати під час обшуку речі, про які прямо не вказано в ухвалі слідчого судді про дозвіл на обшук?</i></p> <p><i>Якщо так, то які процесуальні дії з цими речами необхідно здійснити далі?</i></p> <p>8. Після поховання Куйбіди, який загинув під час дорожньо-транспортної пригоди в результаті наїзду на нього</p>	<p>15. Вкажіть особливості фіксації ходу та результатів негласних (слідчих) розшукових дій.</p> <p>16. Назвіть види та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>Законспекуйте основні положення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Постанови пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.10.2014 року № 9 «Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи»; – Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України № 114/1042/516/1199/936/1687/5 від 16.11.2012.
--	--	---

автомашини, виникла необхідність у одержанні зразків його волосся.

Яким чином потрібно оформити цю слідчу (розшукову) дію?

9. Соломін підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України (крадіжка). Викликаний для допиту як свідок батько підозрюваного відмовився давати показання про відомі йому обставини вчинення кримінального правопорушення сином.

Як повинен діяти слідчий в цій ситуації?

10. Припустимо, що із музею була викрадена картина відомого художника М. Глуценка "Весняний ранок".

Чи можна пред'явити картину для впізнання, якщо вона або подібна їй, будуть знайдені?

11. У квартирі Панасенка, який підозрювався в отруєнні громадян талієм, слідчий проводив обшук, застосовуючи при цьому безперервний відеозапис ходу проведення обшуку, у зв'язку з чим поняті не були запрошені для участі в цій слідчій (розшуковій) дії. Під час проведення обшуку слідчий помітив, що Панасенко кинув у кишеню своєї бабусі невеликий пакунок.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

Чи дозволяє закон проводити обшук без участі понятих?

Якщо так, то в яких випадках?

12. Допитана у кримінальному провадженні про грабіж потерпіла Бузина повідомила, що одного із злочинців зможе легко впізнати за численними татуюваннями на руках та шії. Бузина добре запам'ятала, що у одного із злочинців на середньому пальці лівої руки є татуювання у вигляді хреста.

Як перевірити показання потерпілої зважаючи на те, що підозрюваними у вчиненні цього кримінального правопорушення є Кузьменко та Потапенко?

13. Слідчий, з додержанням вимог кримінального процесуального законодавства, пред'явив потерпілому Паюлу фотознімок підозрюваного Таварова для впізнання разом з іншими фотознімками. Потерпілий Паюл заявив, що він не може впізнати особу, яка вчинила проти нього кримінальне правопорушення, по фотознімках, але зможе впізнати її коли побачить. У зв'язку з цим слідчий пред'явив потерпілому Паюлу підозрюваного Таварова разом з іншими особами, які не мали різких відмінностей в зовнішності, віці та одязі. У результаті проведеного впізнання потерпілий Паюл вказав на Таварова, як особу, що вчинила кримінальне правопорушення, та пояснив за якими ознаками він його впізнав та за яких обставин бачив.

Оцініть дії слідчого і доказове значення пред'явлення для впізнання.

Які існують види пред'явлення для впізнання?

14. Під час здійснення кримінального провадження щодо вчинення квартирної крадіжки Плахутою, який разом з матір'ю приїхав у Україну два роки тому з Молдови, виникла необхідність встановлення віку Плахути, у зв'язку з відсутністю у нього документів про його вік. Мати неповнолітнього заявила, що її синові ще не виповнилось 14 років, але відповідних документів (свідоцтва про народження) вона не має і не знає де вони можуть знаходитися.

Яких заходів має вжити слідчий для встановлення віку особи (Плахути) у цій ситуації?

15. Кирилюк підозрювався у вчиненні розбійного нападу. Слідчий звернув увагу на дивну поведінку Кирилюка, який не завжди логічно давав показання, забував про що говорив.

	<p>У зв'язку з цим у слідчого виникли сумніви щодо його психічного стану.</p> <p><i>Які процесуальні дії має здійснити слідчий в цій ситуації? Як повинен діяти слідчий, якщо Кирилюк відмовиться від участі у слідчій (розшуковій) дії, яку вирішить провести слідчий?</i></p>	
<p>Тема 9. Повідомлення про підозру.</p>	<p>Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, сутність та значення повідомлення про підозру у кримінальному провадженні. 2. Підстави повідомлення про підозру, вимоги до змісту та форми письмового повідомлення про підозру. 3. Вручення письмового повідомлення про підозру. 4. Підстави і процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру. 5. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, було допитано потерпілого Петренка, який повідомив, що крадіжку міг вчинити його сусід Зарубенко, так як напередодні він був у нього в гостях. Враховуючи ці показання, слідчий склав письмове повідомлення про підозру, погодивши з прокурором, та вручив його Зарубенку, роз'яснивши йому права підозрюваного. <p><i>Дайте правову оцінку ситуації. Чи достатньо підстав для повідомлення про підозру у наведеній вище ситуації?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Іванко був затриманий уповноваженою службовою особою на місці вчинення кримінального правопорушення відповідно до вимог, визначених ст. 208 КПК України, та доставлений до Дніпровського УП ГУНП у м. Києві. Через 24 години з моменту доставлення Іванка в управління поліції слідчий вручив йому письмове повідомлення про підозру та роз'яснив його права. <p><i>Оцініть дії слідчого. Чи порушив він вимоги КПК України. Якщо так, то які саме?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Іванко був затриманий уповноваженою службовою особою на місці вчинення кримінального правопорушення відповідно до вимог, визначених ст. 208 КПК України, та доставлений до Дніпровського УП ГУНП у м. Києві. Через 24 години з моменту затримання Іванка слідчий вручив йому письмове повідомлення про підозру, а на прохання підозрюваного детально роз'яснити кожне із зазначених прав, надав для ознайомлення науково-практичний коментар до КПК та підручник «Кримінальний процес України». <p><i>Оцініть дії слідчого. Чи порушив він вимоги КПК України. Якщо так, то які саме?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, було зібрано достатньо доказів для оголошення підозри Зайченку у вчиненні кримінального правопорушення. Слідчим, за погодженням з прокурором, було складено письмове повідомлення про підозру. Проте, на виклик слідчого для 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми повідомлення про підозру у випадку неможливості безпосереднього його вручення. 2. Нагляд прокурора за законністю повідомлення особі про підозру. 3. Конвенційні стандарти тлумачення обґрунтованої підозри. 4. Строки повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте поняття повідомлення про підозру. 2. Визначте поняття підозри у кримінальному провадженні. 3. Назвіть основні ознаки підозри у кримінальному провадженні. 4. Вкажіть етапи здійснення повідомлення особі про підозру. 5. Охарактеризуйте значення повідомлення про підозру. 6. Вкажіть підстави повідомлення про підозру. 7. Які вимоги до змісту і форми письмового повідомлення про підозру? 8. На якому етапі досудового розслідування має бути повідомлено про підозру? 9. Визначте систему процесуальних дій при врученні письмового повідомлення про підозру. 10. Яка процесуальна форма вручення повідомлення про підозру? 11. Вкажіть особливості повідомлення про підозру затриманій особі. 12. Який порядок набуття статусу підозрюваного передбачений для випадків, коли повідомлення про підозру не можливо безпосередньо вручити особі, щодо якої воно складено? 13. Чи можлива процедура оскарження повідомлення про підозру? 14. Щодо якого кола осіб передбачений особливий порядок повідомлення про підозру? 15. Визначте особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб. 16. У чому полягає зміна раніше повідомленої підозри? 17. Визначте підстави, процесуальний порядок та суб'єктів зміни раніше повідомленої підозри. <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p>

<p>вручення письмового повідомлення про підозру Зайченко не прибув.</p> <p><i>Дайте правову оцінку ситуації.</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру у наведеному вище випадку?</i></p> <p><i>З якого моменту особа набуває статусу підозрюваного у наведеній вище ситуації?</i></p> <p>5. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України, було зібрано достатньо доказів для оголошення підозри Сичу у вчиненні кримінального правопорушення. Так як Сич на виклик слідчого для вручення письмового повідомлення про підозру не прибув, то слідчий направив «звичайним» листом за місцем проживання Сича це письмове повідомлення про підозру.</p> <p><i>Дайте правову оцінку ситуації.</i></p> <p><i>Чи набув Сич процесуального статусу підозрюваного?</i></p> <p>6. Перебуваючи у приміщенні підрозділу органу досудового розслідування, Сиченко відмовився отримувати письмове повідомлення про підозру від слідчого, посилаючись на те, що таке повідомлення йому має бути вручено виключно прокурором у присутності його захисника.</p> <p><i>Як діяти слідчому у наведеній ситуації?</i></p> <p>7. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України, 23 червня 2022 року слідчий склав письмове повідомлення про підозру та вручив його Подоляку. Наступного дня слідчий вніс до ЄРДР відомості про правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Подоляк.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого. Чи дотримані ним вимоги КПК України?</i></p> <p>8. У кримінальному провадженні слідчий повідомив підозру Єрмаку у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України. Під час досудового розслідування виникла необхідність перекваліфікувати діяння, вчинене Єрмаком, так як було встановлено, що крадіжка була вчинена з проникненням у житло.</p> <p><i>Які дії слідчого мають бути у наведеній ситуації?</i></p> <p>9. При проведенні досудового розслідування слідчий встановив підстави для зміни раніше повідомленої підозри, яка була складена прокурором. У зв'язку із цим слідчий особисто склав та вручив підозрюваному нове повідомлення про підозру та у добовий строк повідомив про прийняте рішення прокурора.</p> <p><i>Оцініть дії слідчого.</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру?</i></p> <p>10. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою), було зібрано достатньо доказів для підозри судді апеляційного суду м. Києва Солдатенку у вчиненні кримінального правопорушення. Слідчим, за погодженням з прокурором, було складено письмове повідомлення про підозру та вручено Солдатенку у день його складання.</p> <p><i>Дайте правову оцінку ситуації.</i></p> <p><i>Чи були у вказаній ситуації порушені вимоги КПК України. Якщо так, то які саме?</i></p> <p>11. Сорока був затриманий уповноваженою службовою особою на місці вчинення злочину, передбаченого п. 1 ч. 2</p>	<p>1. Охарактеризуйте за запропонованою схемою інститут повідомлення про підозру:</p> <p>ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ</p> <p>Підстави Етапи Значення</p> <p>2. Вкажіть систему процесуальних дій та рішень, з яких складається повідомлення про підозру.</p> <p>3. Ознайомтесь та проаналізуйте рішення Верховного Суду України:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Окрема думка суддів Великої Палати Верховного Суду від 11 груд. 2019 р. у справі № 536/2475/14-к. – Постанова Великої Палати Верховного Суду від 11 груд. 2019 р. у справі № 536/2475/14-к. – Постанова Верховного Суду України від 24 лист. 2016 р. у справі № 5-328ксл6.
--	--

	<p>ст. 115 КК України, відповідно до вимог, визначених ст. 208 КПК України. Після доставлення затриманого до Дніпровського УП ГУНП у м. Києві було з'ясовано що Сорока є народним депутатом України.</p> <p><i>Дайте правову оцінку ситуації.</i></p> <p><i>Як діяти слідчому у наведеній ситуації?</i></p> <p>12. У кримінальному провадженні щодо вчинення злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України, було зібрано достатньо доказів для оголошення підозри Кравцю у вчиненні кримінального правопорушення. Слідчим, за погодженням з прокурором, було складено письмове повідомлення про підозру.</p> <p><i>Який процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру у наведеному вище випадку?</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок виклику особи для вручення повідомлення про підозру?</i></p> <p><i>Як слідчий має вказати процесуальний статус Кравця у повістці про виклик?</i></p>	
<p>Тема 10. Зупинення і закінчення досудового розслідування.</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, значення і підстави закінчення та відновлення досудового розслідування. Оголошення розшуку підозрюваного. 2. Загальні положення та форми закінчення досудового розслідування. Відкриття матеріалів іншій стороні. 3. Підстави і процесуальний порядок закриття кримінального провадження. 4. Обвинувальний акт як форма закінчення досудового розслідування: поняття, значення та зміст. 5. Загальні положення та порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. 6. Звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Під час вручення письмового повідомлення про підозру громадянин Коваленко заявив клопотання про закінчення досудового розслідування у зв'язку із тим, що у нього є хронічне захворювання і в даний час воно знаходиться у стадії загострення. Це він підтвердив відповідним висновком лікарської комісії. <i>Чи підлягає задоволенню клопотання підозрюваного?</i> <i>Які підстави закінчення досудового розслідування передбачені КПК України?</i> 2. Після вчинення тяжкого злочину та повідомлення про підозру Свириденко з метою ухилення від кримінальної відповідальності залишив місце свого постійного проживання. Проведеними слідчими (розшуковими) та іншими процесуальними діями встановити його місцезнаходження не вдалося у зв'язку чим досудове розслідування у цьому кримінальному провадженні було зупинено, а Свириденко оголошений в розшук. Через 10 років Свириденко був затриманий. Він заявив клопотання слідчому про звільнення його від кримінальної відповідальності у зв'язку з закінченням строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. <i>Яке рішення слід прийняти слідчому?</i> 	<p>Темі рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процесуальні особливості розшуку підозрюваного під час досудового розслідування. 2. Процесуальна діяльність прокурора під час закриття кримінального провадження. 3. Забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування. 4. Встановлення строку для ознайомлення сторін із матеріалами кримінального провадження при закінченні досудового розслідування. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття «зупинення досудового розслідування». 2. Укажіть підстави закінчення досудового розслідування. 3. Назвіть умови закінчення досудового розслідування. 4. Хто уповноважений приймати рішення про закінчення досудового розслідування? 5. Який процесуальний порядок закінчення досудового розслідування у випадку тяжкої хвороби підозрюваного? 6. Який процесуальний порядок закінчення досудового розслідування у випадку якщо слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування? 7. Який процесуальний порядок закінчення досудового розслідування наявна у випадку необхідності виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва? 8. В яких випадках слідчий, прокурор мають право оголосити у розшук підозрюваного? 9. Які підстави відновлення досудового розслідування?

<p>3. Слідчий прийняв постанову про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої п.1 частини першої ст.284 КПК України, та надіслав її копію потерпілому. На 18-тий день після отримання копії цієї постанови, потерпілий надіслав поштою прокуророві на неї скаргу. Прокурор, який погодився із позицією потерпілого, виніс постанову про скасування постанови слідчого у зв'язку із незаконністю.</p> <p><i>Оцініть дії прокурора.</i> <i>Який процесуальний порядок закриття кримінального провадження?</i></p> <p>4. Харитонов, будучи в нетверезому стані, під час сварки завдав ножове поранення своєму сину, чим спричинив йому тяжкі тілесні ушкодження, які були небезпечні для життя. По даному факту було розпочато кримінальне провадження. У період досудового розслідування підозрюваний Харитонов загинув в автомобільній катастрофі.</p> <p><i>Хто і яке процесуальне рішення повинен прийняти по цьому кримінальному провадженню?</i></p> <p>5. Захисник підозрюваного, ознайомлюючись із матеріалами досудового розслідування, заявив клопотання слідчому про надання йому можливості ксерокопіювати окремі документи, а також надати доступ до приміщення органу досудового розслідування, де зберігаються речові докази.</p> <p><i>Як вирішити заявлене клопотання?</i> <i>Який процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні?</i></p> <p>6. В обвинувальному акті слідчий зробив такий запис: «Вина обвинуваченого Ломаченка доведена зібраними в кримінальному провадженні доказами, незважаючи на заперечення своєї вини самим обвинуваченим. Показання свідка Ломаченко слід визнати недопустимими, оскільки вона є рідною сестрою обвинуваченого Ломаченка й зацікавлена у вирішенні кримінального провадження на його користь. Будь-яких інших доказів своєї невинуватості обвинувачений Ломаченко не надав».</p> <p><i>Оцініть зроблений слідчим запис з огляду на засади кримінального провадження.</i></p> <p>7. Не погодившись із обвинувальним актом на тій підставі, що у ньому не вказано обставин, які обтяжують чи пом'якшують покарання, прокурор дав усну вказівку слідчому усунути зазначений недолік у триденний строк.</p> <p><i>Чи відповідають дії прокурора нормам КПК України?</i> <i>Які відомості має містити обвинувальний акт?</i></p> <p>8. У кримінальному провадженні Дорошенко підозрювався у вчиненні вбивства Швидкої. В ході досудового розслідування було призначено стаціонарну судово-психіатричну експертизу, згідно висновку якої Дорошенко на момент вчинення інкримінованого йому діяння не міг усвідомлювати свої дії та керувати ними, однак на час проведення експертизи він є здоровим.</p> <p><i>У якій формі повинен закінчити слідчий досудове розслідування цього кримінального провадження?</i></p> <p>9. Пономаренко вчинив злочин передбачений ч. 2 ст. 190 КК України (шахрайство, вчинене повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або таке, що завдало значної шкоди потерпілому) внаслідок чого було розпочате досудове розслідування. Після повідомлення про підозру Пономаренко залишив місце свого постійного проживання, встановити його місцезнаходження не вдалося.</p> <p><i>Досудове розслідування у цьому кримінальному провадженні було зупинено, а Пономаренко оголошений в</i></p>	<p>10. Який процесуальний порядок зупинення і відновлення дізнання?</p> <p>11. Які слідчі (розшукові) дії можна проводити після зупинення досудового розслідування?</p> <p>12. Які є форми закінчення досудового розслідування?</p> <p>13. Назвіть підстави закриття кримінального провадження слідчим і прокурором.</p> <p>14. Укажіть процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні.</p> <p>15. Укажіть процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.</p> <p>16. Хто уповноважений скласти обвинувальний акт?</p> <p>17. Які є додатки до обвинувального акту?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Ознайомтесь з основними положеннями Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, яка затв. наказом від 07.07.2017 № 575, та визначте загальні положення щодо забезпечення взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України при зупиненні досудового розслідування.</p> <p>2. Ознайомтесь та проаналізуйте рішення Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо закриття провадження у разі закінчення строків притягнення до кримінальної відповідальності:</p> <p>– Постанова Верховного Суду від 23 лютого 2021 р. у справі № 397/42/20. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213476</p> <p>3. Ознайомтесь та проаналізуйте рішення Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо процесуального механізму підтвердження факту надання стороні доступу до матеріалів кримінального провадження:</p> <p>– Постанова Верховного Суду від 11 грудня 2019 р. у справі № 279/1513/17. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86435695</p>
---	--

	<p>розшук. Через 8 років Пономаренко був затриманий. Під час допиту він заявив клопотання слідчому про звільнення його від кримінальної відповідальності у зв'язку з закінченням строків давності.</p> <p><i>Яке рішення слід прийняти слідчому?</i></p> <p>10. До Дарницького управління поліції ГУНП в місті Києві надійшла письмова заява Курченко про притягнення до кримінальної відповідальності її співмешканця Дацюка, який її зґвалтував. Було розпочате досудове розслідування. Через 15 днів потерпіла звернулася із клопотанням про закриття кримінального провадження у зв'язку з тим, що вона помирилася з Дацюком, а він пообіцяв з нею одружитися.</p> <p>Оцініть ситуацію.</p> <p><i>Які підстави закриття кримінального провадження передбачені у КПК України?</i></p> <p>11. 17-ти річний Назаров вчинив злочин передбачений ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб). Вина Назарова була повністю доведена зібраними під час досудового розслідування доказами. Слідчий склав подання про вирішення питання про застосування примусових заходів виховного характеру і після узгодження його з прокурором направив до слідчого судді.</p> <p><i>Оцініть правомірність дій слідчого і прокурора.</i></p>	
<p>Тема 11. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.</p>	<p>Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і сутність оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. 2. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. 3. Строк подання та порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування. 4. Ухвали слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. 5. Оскарження слідчим, дізнавачем рішень, дій чи бездіяльності прокурора. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <p>1. Слідчий, встановивши при проведенні досудового розслідування відсутність події кримінального правопорушення, прийняв рішення про закриття кримінального провадження та роз'яснив заявнику, що він має право оскаржити це рішення керівнику органу досудового розслідування.</p> <p><i>Чи є вірним роз'яснення слідчого?</i></p> <p><i>Які рішення слідчого можуть бути оскаржені?</i></p> <p>2. Свідок Іванов усно повідомив прокурору про те, що слідчий допитував його з 8 години ранку до 17 години вечора, а після завершення допиту не надав можливості йому ознайомитись із протоколом допиту, а зобов'язав його підписати, не читаючи.</p> <p><i>Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК України?</i></p> <p><i>Як повинен діяти прокурор у цій ситуації?</i></p> <p>3. 8 червня 2015 року прокурор виніс постанову про зупинення досудового розслідування у зв'язку із тим, що місцезнаходження підозрюваного невідоме, 11 червня 2015</p>	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генезис інституту оскарження в кримінальному процесі. 2. Оскарження захисником рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора. 3. Оскарження рішення слідчого, прокурора про зупинення досудового розслідування. 4. Особливості апеляційного перегляду ухвал слідчих суддів, постановлених за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені на досудовому провадженні. 2. Якими можуть бути правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування? 3. Які рішення може прийняти слідчий суддя за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування? 4. Назвіть ухвали слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. 5. Який строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування?

	<p>року прокурор направив цю постанову потерпілому. Потерпілий 22 червня 2015 року надіслав скаргу на цю постанову до суду. Слідчий суддя повернув скаргу, мотивуючи своє рішення тим, що скарга подана після закінчення передбаченого законом строку, а потерпілий не порушує питання про його поновлення.</p> <p><i>Чи відповідають дії слідчого судді нормам КПК України?</i></p> <p>4. Прокурор надав усну вказівку слідчому зупинити досудове розслідування та передати йому матеріали розслідування у зв'язку із тим, що йому необхідно підготувати аналітичну довідку по цьому кримінальному провадженню до Генеральної прокуратури України.</p> <p><i>Як діяти слідчому у цій ситуації?</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок оскарження дій та рішень прокурора?</i></p> <p>5. Розглядаючи скаргу потерпілого на постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку із відсутністю в діянні складу кримінального правопорушення, слідчий суддя відмовив у її задоволенні, на тій підставі, що у судовому засіданні з'явився слідчий, а не прокурор, якому слідчий направив копію цього рішення.</p> <p><i>Чи відповідають дії слідчого судді вимогам КПК України?</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок розгляду скарг на рішення слідчого?</i></p> <p>6. Слідчий за погодженням з прокурором звернувся до місцевого суду із клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до особи, яку затримано за підозрою у вчиненні особливо тяжкого злочину. Слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання, мотивуючи своє рішення тим, що до клопотання не було додано перелік свідків, яких слідчий вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо запобіжного заходу.</p> <p><i>Чи відповідає ухвала слідчого судді вимогам КПК України?</i></p> <p><i>Який процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді?</i></p> <p>7. При проведенні досудового слідства прокурор дав письмову вказівку слідчому змінити кваліфікацію вчиненого кримінального правопорушення та повторно здійснити повідомлення про підозру. Слідчий вважаючи вказівку прокурора необґрунтованою, не виконав її і оскаржив вищестоящому прокурору.</p> <p><i>Чи відповідають дії слідчого і прокурора вимогам КПК України?</i></p>	<p>6. Назвіть підстави повернення скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.</p> <p>7. Який процесуальний порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування?</p> <p>8. Який процесуальний порядок оскарження недотримання розумних строків?</p> <p>9. Який процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді?</p> <p>10. Назвіть рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть бути оскаржені слідчим.</p> <p>11. Який процесуальний порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Законспекуйте основні положення: – Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування» від 12 січня 2017 року № 9-49/0/4-17.</p>
<p>Тема 12 Підсудність та підготовче судове провадження.</p>	<p>Питання до семінарського заняття (2 год):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види підсудності у кримінальному провадженні. 2. Поняття, завдання і функціональне призначення підготовчого провадження. 3. Строки і загальний порядок здійснення підготовчого судового провадження. 4. Рішення суду, що можуть бути прийняті у підготовчому судовому засіданні. 5. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження у підготовчому судовому провадженні. 2. Закриття кримінального провадження на стадії підготовчого провадження. 3. Досудова пробація в кримінальному провадженні. 4. Автоматизована система документообігу суду. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття «підсудність» у кримінальному провадженні.

		<p>2. Які види підсудності розрізняють за кримінальним процесуальним законодавством?</p> <p>3. Сформулюйте алгоритм визначення підсудності кримінального провадження.</p> <p>4. У чому полягає завдання стадії підготовчого провадження?</p> <p>5. Які рішення може прийняти суд під час підготовчого провадження та які з них можуть бути оскаржені?</p> <p>6. Складіть перелік питань, які потребують вирішення у разі призначення судового розгляду.</p> <p>7. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження (кримінальною справою).</p> <p>8. Який порядок закінчення підготовчого провадження і призначення судового розгляду?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Охарактеризуйте за запропонованою схемою інститут підсудності у кримінальному провадженні:</p> <p>ПІДСУДНІСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ</p> <p>Поняття Значення Види</p> <p>2. Охарактеризуйте стадію підготовчого судового провадження, заповнивши таку таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="1091 1151 1564 1211"> <tr> <td>ПІДГОТОВЧЕ</td> <td>СУДОВЕ</td> </tr> <tr> <td>ПРОВАДЖЕННЯ</td> <td></td> </tr> </table> <p>Поняття Безпосередні завдання Учасники Питання, які з'ясовуються</p> <p>3. Проаналізуйте судові рішення, використовуючи Єдиний державний реєстр судових рішень (ЄДРСР), на предмет підстав повернення обвинувального акта прокурору у стадії підготовчого судового провадження.</p>	ПІДГОТОВЧЕ	СУДОВЕ	ПРОВАДЖЕННЯ	
ПІДГОТОВЧЕ	СУДОВЕ					
ПРОВАДЖЕННЯ						
<p>Тема 13. Судовий розгляд.</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, значення та засади судового розгляду. 2. Загальні положення судового розгляду у кримінальному провадженні. 3. Межі судового розгляду. 4. Процедура судового розгляду. 5. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. 6. Провадження в суді присяжних. <p>Завдання для практичного заняття (2 год): Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Під час судового розгляду у кримінальному провадженні на етапі дослідження доказів відбулася заміна одного із 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформація обвинувачення в судовому розгляді. 2. Реалізація змагальності сторін під час судового розгляду в кримінальному провадженні. 3. Проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження. 4. Інститут суду присяжних в Україні в контексті зарубіжного досвіду. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає завдання та значення стадії судового розгляду кримінального провадження? 2. Сформулюйте основні засади здійснення судового розгляду. 				

<p>суддів, після чого в наступному судовому засіданні судовий розгляд був продовжений. Процесуальні дії, на проведенні яких наполягала сторона захисту, повторно не здійснювалися після заміни судді, а показання потерпілої, які не були предметом безпосереднього дослідження нового складу суду, в подальшому були використані для обґрунтування вироку.</p> <p><i>Оцініть дії суду. Чи були допущені порушення загальних положень судового розгляду? Назвіть загальні положення судового розгляду.</i></p> <p>2. Під час останнього слова обвинувачений Куліш заявив, що визнає себе винним в пред'явленому обвинуваченні в повному обсязі. Разом із тим, він незгодний з кваліфікацією його дій, оскільки дії обвинуваченого кваліфіковані за ч.2 ст. 186 КК України (грабіж, вчинений повторно), незважаючи на те, що Куліш дійсно був раніше засуджений за ст. 187 КК України, проте судимість погашена.</p> <p><i>Яке рішення повинен прийняти суд? За яких умов суд відновлює судовий?</i></p> <p>3. Під час розгляду кримінального провадження відносно Бублика, обвинуваченого у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.3 ст.185 КК України, обвинувачений заявив клопотання про призначення повторної трасологічної експертизи для ідентифікації особи, якою залишені сліди пальців рук в будинку та літній кухні, оскільки він не погоджується з висновками раніше проведених експертиз, згідно яких виявлені в ході оглядів місця події сліди пальців рук залишені ним. Суд задовольнив клопотання і своєю ухвалою доручив проведення повторної експертизи в іншій експертній установі.</p> <p><i>Чи правомірними є дії суду? У яких випадках суд має право своєю ухвалою доручити проведення експертизи експертній установі, експерту або експертам незалежно від наявності клопотання?</i></p> <p>4. Захисник Діжечка в своїй промові під час судових дебатів заявила клопотання про визнання недопустимими ряду доказів, зокрема, у з тих підстав, що зазначені докази були отримані у порушення процедури, визначеної кримінальним процесуальним законом, а саме певні слідчі дії проведені без відповідного дозволу слідчого судді. Крім того захисник поставила під сумнів статус потерпілої, посилаючись на незаконність постанови про її залучення у якості потерпілої.</p> <p><i>Оцініть ситуацію. Які подальші дії суду?</i></p> <p>5. В провадженні Київського районного суду м. Одеси знаходиться кримінальне провадження відносно Ільченко, обвинуваченої у вчиненні злочину, передбаченому ч. 2 ст. 121 КК України.</p> <p>Прокурор в судовому засіданні надала суду письмову постанову про відмову від підтримання державного обвинувачення у даному кримінальному провадженні.</p> <p>Учасники судового провадження не заперечували проти закриття зазначеного кримінального провадження через відмову прокурора від підтримання державного обвинувачення у даному кримінальному провадженні.</p> <p><i>Оцініть ситуацію. Які подальші дії суду?</i></p> <p>6. Під час проведення судового засідання за кримінальним провадженням відносно Рудкевича за обвинуваченням за ч.2 ст. 190 КК України обвинуваченим було заявлено відвід прокурору Баранчик, оскільки вважає його необ'єктивним, заінтересованим в незаконному обвинуваченні, в бажанні «посадити його», крім того, обвинувачений зазначав, що</p>	<p>3. Розкрийте зміст засади судового розгляду доступу до правосуддя.</p> <p>4. Визначте загальні положення судового розгляду.</p> <p>5. В чому полягає суть загального положення судового розгляду щодо незмінності складу суду закріпленого у ст. 319 КПК України?</p> <p>6. Якими повноваженнями наділений головуючий відповідно до КПК України?</p> <p>7. Які обов'язки присутніх у залі судового засідання?</p> <p>8. Яким чином в судовому засіданні підтримується порядок?</p> <p>9. В яких випадках та який порядок прийняття рішення про здійснення дистанційного судового провадження?</p> <p>10. Чи має право суд вийти за межі висунутого обвинувачення, зазначеного в обвинувальному акті?</p> <p>11. Який процесуальний порядок висунення додаткового обвинувачення під час судового розгляду?</p> <p>12. Який можливий порядок дій при неявці будь-кого з учасників процесу?</p> <p>13. З яких етапів складається процедура судового розгляду?</p> <p>14. В чому полягає суть підготовчої частини судового розгляду?</p> <p>15. Охарактеризуйте процесуальний порядок визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню.</p> <p>16. Визначте правила проведення судових дебатів.</p> <p>17. Розкрийте основний зміст промов учасників процесу під час судових дебатів.</p> <p>18. Який етап процедури судового розгляду є останнім?</p> <p>19. За яких умов відновлюється судовий розгляд?</p> <p>20. Який порядок ухвалення та проголошення судового рішення?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Ознайомтесь та проаналізуйте рішення Верховного Суду України щодо реалізації засад кримінального судочинства у стадії судового розгляду кримінального провадження:</p> <p>– Постанова Верховного суду України від 10 трав. 2018 р. у справі № 461/3797/17. Єдиний державний реєстр судових рішень : [сайт]. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/74021985</p> <p>– Постанова Верховного суду України від 19 груд. 2018 р. у справі № 127/4546/16-к. Єдиний державний реєстр судових рішень : [сайт]. URL:</p>
--	--

	<p>прокурор не знає законів України, тому, на його думку, не має право приймати участь в кримінальному провадженні.</p> <p>Вислухавши обвинуваченого, його захисника, який підтримав заявлений відвід, суд, керуючись ст.ст. 77, 81 КПК України, задовольнив заяву про відвід.</p> <p><i>Оцініть правомірність дій суду. Чи були порушені вимоги кримінального процесуального закону прокурором?</i></p> <p>7. Під час судового розгляду було встановлено, що вбивство вчинено не з корисливих, а з хуліганських мотивів. <i>Якими мають бути подальші дії суду у зв'язку з встановленими обставинами?</i></p> <p>8. Судовий розгляд кримінального провадження в Оболонському районному суді м. Києва щодо Мусієнка, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України, здійснювався колегіально у складі трьох суддів. Під час допиту обвинувачений Мусієнко заявив клопотання про розгляд його справи судом присяжних.</p> <p><i>Дайте правову оцінку ситуації, що склалася. На якому етапі судового провадження вирішується питання про склад суду та про розгляд провадження судом присяжних?</i></p> <p>9. Захисник обвинуваченого Ільченка заявив відвід прокурору через те, що він в судовому засіданні повідомив про нову підозру, яка не відповідає обвинувальному акту.</p> <p><i>Оцініть правомірність дій захисника і прокурора.</i></p> <p>10. Під час судового розгляду головуючий з'ясував, що потерпілий Маніта не з'явився у судові засідання без поважних причин.</p> <p><i>Чи можливий, в цьому випадку, судовий розгляд за відсутності потерпілого? Чи може суд застосувати стягнення стосовно Маніти?</i></p>	<p>https://reyestr.court.gov.ua/Review/78979832</p> <p>– Постанова Верховного суду України від 12 груд. 2019 р. у справі № 755/323/17. Єдиний державний реєстр судових рішень : [сайт]. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86333757</p> <p>– Постанова Верховного суду України від 19 трав. 2020 р. у справі № 686/2374/19. Єдиний державний реєстр судових рішень : [сайт]. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89426651</p>
<p>Тема 14. Провадження з перегляду судових рішень.</p>	<p>Питання до семінарського заняття (2 год):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, завдання і значення апеляційного та касаційного провадження. 2. Строки, суб'єкти та порядок апеляційного та касаційного оскарження. 3. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному та касаційному порядку. 4. Рішення суду апеляційної та касаційної інстанцій. 5. Поняття, завдання, підстави та строки здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. 6. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процесуальний порядок підготовки та проведення апеляційного розгляду. 2. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. 3. Участь прокурора у перегляді судових рішень судом апеляційної інстанції. 4. Етапи касаційного провадження як стадії кримінального процесу. 5. Процедура касаційного провадження та підсумкові судові рішення за наслідками розгляду касаційної скарги. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні риси апеляційного провадження та його значення для кримінального судочинства. 2. Які судові рішення можуть бути оскаржені в апеляційному порядку? 3. Хто вправі подати апеляцію? 4. Охарактеризуйте процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. 5. Назвіть вимоги до апеляційної скарги. 6. В яких випадках суд, що постановив судові рішення, залишає апеляційну скаргу без розгляду?

		<p>7. Які процесуальні наслідки подання апеляції?</p> <p>8. Які питання вирішує апеляційний суд під час підготовки до апеляційного розгляду?</p> <p>9. Який порядок апеляційного розгляду?</p> <p>10. У чому полягає письмове апеляційне провадження?</p> <p>11. Назвіть рішення, що приймаються за результатами розгляду апеляційної скарги.</p> <p>12. Які суб'єкти мають право на касаційне оскарження?</p> <p>13. Назвіть рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.</p> <p>14. Які строки касаційного оскарження передбачені законом?</p> <p>15. Що таке касаційна скарга та який її зміст?</p> <p>16. Охарактеризуйте межі перегляду судом касаційної інстанції.</p> <p>17. Які підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції?</p> <p>18. З'ясуйте повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги.</p> <p>19. Які обставини законодавець визнав як нововиявлені?</p> <p>20. Які обставини законодавець визнав виключними?</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Законспектуйте основні положення: – Інформаційного листа ВССУ «Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» від 21 листоп. 2012 р. № 10-1717/0/4-12: URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1717740-12</p> <p>2. Ознайомтесь та проаналізуйте нижченаведене рішення Верховного Суду України щодо неможливості перегляду ухвал слідчих суддів за нововиявленими обставинами: – Постанова Верховного суду України від 3 лютого 2020 р. у справі № 522/14170/17. URL:</p>
--	--	--

<p>Тема 15. Виконання судових рішень.</p>	<p>Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. 2. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. 3. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. 4. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. 5. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процесуальний порядок вирішення судом питань, що виникають під час виконання вироків. 2. Визнання та виконання вироків іноземних держав. 3. Виконання рішень Європейського суду з прав людини. 4. Виконання вироку суду в частині цивільного позову в кримінальному провадженні. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що характеризує стадію виконання судових рішень? 2. Хто є суб'єктами виконавчого провадження? 3. Коли судові рішення набирає законної сили і які наслідки цього? 4. В чому полягає законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення? 5. Які суди вирішують питання під час виконання вироку? 6. Яка різниця між відстрочкою виконання вироку вирішенням питань під час його виконання? 7. Який процесуальний порядок розгляду та вирішення питань під час виконання вироків? 8. Який порядок та строки звернення судового рішення до виконання? 9. Як звертається до виконання судові рішення? 10. Яке питання вирішуються судом після виконання вироку? 12. Які підстави і порядок виконання вироку суду іноземної держави? 13. Який процесуальний порядок розгляду судом питання про виконання вироку суду іноземної держави? <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законспекуйте основні положення: <ul style="list-style-type: none"> – Узагальнення судової практики розгляду судами деяких питань, які вирішуються під час виконання вироків. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Розділ «Узагальнення судової практики»: URL: https://vkksu.gov.ua – Наказ Генерального прокурора України «Про організацію діяльності прокурорів з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян» № 353 від 3.08.2020 р.
--	--	---

<p>Тема 16. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.</p>	<p>Питання до семінарського заняття (2 год):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні засади міжнародного співробітництва. 2. Запит про міжнародну правову допомогу. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. 3. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. 4. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція): поняття та зміст. 5. Порядок і умови кримінального провадження у порядку перейняття. 6. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблемні питання міжнародного співробітництва у сучасних умовах. 2. Процесуальний порядок та особливості тримання особи під вартою на території України в порядку міжнародної правової допомоги. 3. Екстрадиційний арешт та його сутність у кримінальному провадженні. 4. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. <p>Питання для самоконтролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття міжнародна правова допомога? 2. Розкрийте сутність та специфіку міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. 3. Дайте визначення поняття запитувача сторона та запитувана сторона? 4. Назвіть форми міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. 5. Вкажіть нормативно-правові акти, якими регулюються питання міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. 6. Визначте, що слід розуміти під запитом про міжнародну правову допомогу та які відомості повинні у ньому міститися. 7. Який орган уповноважений від імені держави розглядати запит компетентного органу іншої держави або міжнародної судової установи? 8. Протягом якого часу виконується запит компетентного органу іноземної держави про міжнародну правову допомогу з дати його надходження до безпосереднього виконавця? 9. Які процесуальні дії можуть бути проведені в порядку надання міжнародної правової допомоги? 10. Яким органом приймається рішення щодо присутності представника компетентного органу іноземної держави під час надання міжнародної правової допомоги? 11. Які права має представник компетентного органу іноземної держави під час надання міжнародної правової допомоги? 12. Які особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України? 13. Які права особи, стосовно якої розглядається питання про видачу (екстрадицію)? 14. Проаналізуйте підстави та порядок видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадицію).
--	--	---

		<p>15. Назвіть підстави, строки та процесуальний порядок застосування тимчасового та екстрадиційного арештів.</p> <p>16. Вкажіть умови, за яких іноземній державі може бути відмовлено у видачі особи.</p> <p>Завдання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. <u>Законспекуйте основні положення:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Європейської конвенції про передачу провадження у кримінальних справах (ETS N 73) : дата набуття чинності : 29 груд. 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_008 – Конвенції про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для відбування покарання у державі, громадянами якої вони є : учинено в м. Берлін, 19 трав. 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_831 – Інструкції про порядок приймання-передавання осіб, які перебувають під вартою, на кордоні України та поза її межами : затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02 лип. 2015 р. № 794. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0009-17 – Інструкції про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження : затв. наказом Міністерства юстиції України від 19 серп. 2019 р. № 2599/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0956-19
<p>Тема 17. Особливі порядки кримінального провадження.</p>	<p>Лекція (2 год): Теоретичні питання теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, сутність та види особливих порядків кримінального провадження. Процесуальна характеристика кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. 2. Кримінальне провадження на підставі угод. 3. Особливості здійснення кримінального провадження щодо окремої категорії осіб. 4. Загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх. 5. Особливості застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. 6. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток інституту кримінального провадження на підставі угод. 2. Гарантії суддівської незалежності при притягненні суддів до кримінальної відповідальності. 3. Судовий розгляд кримінального провадження про застосування примусових заходів медичного характеру. 4. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. <p>Питання для самоконтролю:</p>

Завдання для практичного заняття (2 год):

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. До суду надійшов обвинувальний акт відносно Петренка, який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України, разом з угодою про примирення між обвинуваченим та потерпілою. В підготовчому судовому засіданні було встановлено, що потерпіла померла, що підтверджено документально свідцтвом про смерть потерпілої. Обвинувачений з приводу затвердження угоди поклався на розсуд суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

2. Громадянин Стівковий вчинив злочин, передбачений ст. 121 (умисне тяжке тілесне uszkodження) КК України щодо громадянина Брауна. Захисник обвинуваченого подав до суду клопотання про укладення угоди про примирення між обвинуваченим та потерпілим. Обвинувачений зобов'язався відшкодувати моральну шкоду, та оплатити лікування потерпілого.

Яке рішення повинен прийняти суд? Який процесуальний порядок укладення угоди про примирення?

3. Під час досудового розслідування у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України (крадіжка, поєднана з проникненням у житло), захисник підозрюваного запропонував потерпілому укласти угоду з метою швидкого забезпечення відшкодування майнової шкоди.

Чи допущені в цій ситуації порушення закону? Як необхідно діяти слідчому?

4. В провадженні Шевченківського районного суду міста Києва перебуває кримінальне провадження по обвинуваченню Іванчука у вчиненні кримінального правопорушення за ч.2 ст.345 КК України.

В ході судового розгляду кримінального провадження надійшла угода про примирення між потерпілим та обвинуваченим, в зв'язку з чим судом було зупинене проведення процесуальних дій і розпочато розгляд угоди. В ході розгляду угоди про примирення судом були вчинені дії відповідно до ч.5, ч.6 ст.474 КПК України.

В подальшому в судовому засіданні потерпілий заперечив проти затвердження угоди, пояснивши, що відмовляється від укладеної угоди, не бажаючи обговорювати з іншою стороною угоди умови для її затвердження. Обвинувачений вирішення питання щодо можливості затвердження угоди залишив на розсуд суду.

Оцініть ситуацію. Вкажіть подальші дії суду.

5. До Дарницького районного суду міста Києва надійшов обвинувальний акт стосовно Литвиненка, згідно якого він обвинувачується за ч. 1 ст. 286 КК України, разом з угодою про примирення, укладеною між потерпілим та підозрюваним.

В судовому засіданні обвинувачений та потерпілий просили затвердити угоду про примирення між ними, прокурор проти затвердження угоди заперечував, посилаючись на те, що покарання погоджене потерпілим та підозрюваним не відповідає вчиненому кримінальному правопорушенню та особі обвинуваченого.

1. Розкрийте зміст поняття угоди про примирення та угоди про визнання винуватості.

2. Які є умови укладання угоди про примирення та угоди про визнання винуватості?

3. Назвіть обставини, що враховуються прокурором при укладенні угоди про визнання винуватості.

4. Які передбачені законом вимоги щодо змісту угод про примирення та про визнання вини?

5. Який процесуальний порядок здійснення кримінального провадження у формі приватного обвинувачення?

6. Стосовно яких осіб здійснюється особливий порядок кримінального провадження?

7. Який орган дає дозвіл на затримання судді, утриманням його під вартою чи арештом?

8. Визначте види примусових заходів медичного характеру.

9. До яких осіб застосовуються примусові заходи медичного характеру

10. Охарактеризуйте підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

11. Які особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру?

12. Які особливості предмета доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру?

13. Які процесуальні дії службова особа може провести під час кримінального провадження на території дипломатичного представництва чи консульської установи України за кордоном?

14. Розкрийте порядок допуску учасників кримінального провадження до державної таємниці?

15. Розкрийте порядок надання доступу до матеріалів кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю?

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Законспекуйте основні положення: – Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 13 від 11 груд. 2015 р. «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод».

<p>Суд, вислухавши учасників кримінального провадження, дослідивши обвинувальний акт та матеріали угоди, прийняв рішення про затвердження угоди про примирення.</p> <p><i>Оцініть ситуацію, що склалась. Чи правомірне рішення суду?</i></p> <p>6. 16-річний Онищенко, перебуваючи в гостях своєї однокласниці Іваненко, викрав планшет «Soni», що й було доведено під час досудового розслідування. Слідчий, враховуючи позитивну характеристику Онищенко, його щиросердне каяття у вчиненому, виніс постанову про закриття кримінального провадження із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Власник планшету – батько неповнолітнього Онищенка заперечував проти такого рішення й наполягав на його покарання.</p> <p><i>Оцініть рішення слідчого. Яке значення у розслідуванні кримінального провадження має думка потерпілого (законного представника, опікуна, близьких родичів).</i></p> <p>7. Батько неповнолітнього обвинуваченого Литенка заявив клопотання суду про те, що йому як законному представникові дозволили бути присутнім протягом всього судового розгляду. Прокурор заперечував проти задоволення клопотання на тій підставі, що батько Литенка опитаний як свідок і погано впливає на сина.</p> <p><i>Яке рішення може прийняти суд?</i></p> <p>8. До неповнолітнього Тешенко було застосовано запобіжний захід у вигляді передачі його під нагляд батьків. Наступного дня слідчий мав намір повідомити Тешенко про підозру, але виявилось, що той зник і невідоме місце його перебування. Слідчий склав протокол про ухилення Тешенко від явки, повідомивши батькам, що судом їх буде притягнуто до відповідальності за незабезпечення явки сина за викликом слідчого. Батьки Тешенко звернулися до прокурора із скаргою на незаконність рішення слідчого, посилаючись на те, що немає законних підстав для стягнення з них грошей.</p> <p><i>Оцініть правильність дій слідчого? Яке рішення повинен прийняти прокурор та підставі яких статей КПК?</i></p> <p>9. Слідчий суддя обрав щодо 16-річного Ч., який вчинив крадіжку великої суми грошей у своїх батьків, запобіжний захід у вигляді особистої поруки. Поручителями стали батько Ч. і викладач школи, де неповнолітній вчився. Крім того, на Ч. було покладено особисте зобов'язання не відлучатися з постійного місця проживання без дозволу слідчого, прокурора, суду.</p> <p><i>Дайте оцінку рішенням слідчого судді.</i></p> <p>10. Бондаренко вчинив злочин, коли йому ще не виповнилось 18 років. Коли розпочалось слідство у справі - він досяг повноліття.</p> <p><i>Чи поширюються на нього норми КПК України, якими встановлені особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх?</i></p> <p>11. Слідчий слідчого відділу Дарницького РУ ГУНП в м. Києві прийняв рішення про початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення на підставі заяви представника потерпілого Зав'ялова, щодо якого було вчинено кримінальне правопорушення за ознаками ч. 2 ст. 126 (побої з обтяжуючими обставинами) КК України.</p> <p><i>Дайте юридичну оцінку діям слідчого. Яким чином здійснюється кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення?</i></p>	<p>– Листа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16.01.2017 року №223-66/0/4-17 «Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх».</p> <p>– Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування» від 3 червня 2005 року № 7.</p> <p>– Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру» від 15 травня 2006 року № 2.</p> <p>– Указу Президента України від 19 трав. 2020 р. № 190/2020 «Про Перелік посадових осіб, на яких покладається виконання функцій державного експерта з питань таємниць».</p>
---	--

	<p>12. За згодою Генерального прокурора України затримано професійного суддю за вчинення тяжкого злочину та обрано до нього запобіжний захід тримання під вартою.</p> <p><i>Чи правомірні дії Генерального прокурора? Які особливості затримання і обрання запобіжного заходу щодо судді?</i></p> <p>13. Слідчий слідчого відділу Шевченківського РУ ГУНП в м. Києві провів обшук в помешканні депутата міської рай адміністрації Невмиваки. Захисник обвинуваченого оскаржив рішення слідчого про проведення обшуку, оскільки щодо його підзахисного, з його слів, повинен здійснюватися особливий порядок кримінального провадження.</p> <p><i>Чи правомірними є дії слідчого в даному випадку? Які суб'єкти відносяться до осіб, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження?</i></p> <p>14. О 09:30 ранку до приміщення офісу адвокатського об'єднання «Іванов і партнери» прибула слідчо-оперативна група (в складі якої були представники Генеральної прокуратури України та Центрального апарату Служби безпеки України) разом з понятими з метою проведення обшуку.</p> <p>Обшук було проведено за ініціативи Генеральної прокуратури України на підставі ухвали слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва в рамках розслідування у кримінальному провадженні щодо тяжкого злочину.</p> <p><i>Чи були дотримані вимоги кримінального-процесуального законодавства під час проведення обшуку у приміщенні офісу адвоката?</i></p>	
--	--	--

Інформація про індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом при вивченні цієї навчальної дисципліни передбачена підготовка здобувачами вищої освіти курсових робіт.

Основні інформаційні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. №254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. *Голос України*. 2012. 19 травня (№№ 90–91). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. *Урядовий кур'єр*. 2012. № 159. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
3. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 23. ст.197. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
4. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. ст.55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
5. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. ст.2051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
6. Про Національну поліцію: Закон України від 15 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
7. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. №10. С.161-166. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

9. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. ст.232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

10. Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : Лист Верховного Суду від 03. 03. 2022 р. № 1/0/2-22 URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/war/Inform_lyst_2022_03_03.pdf.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал парламенту України (<https://www.rada.gov.ua/>)
2. Офіційний веб-портал Судова влада України (<https://court.gov.ua/>)
3. Офіційний веб-сайт Верховного Суду (<http://supreme.court.gov.ua/supreme/>)
4. Офіційний веб-сайт Вища рада правосуддя (<https://hcj.gov.ua/>)
5. Офіційний веб-портал Офісу Генерального Прокурора (<https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>)
6. Офіційний веб-сайт Національної асоціації адвокатів України (<https://unba.org.ua>)
7. Офіційний веб-сайт Національного антикорупційного бюро України (<https://nabu.gov.ua/>)
8. Офіційний веб-сайт Державного бюро розслідувань (<https://dbr.gov.ua/>)
9. Єдиний державний реєстр судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>)
10. Ресурси українського Інтернету на правову тематику:
(<http://www.lawukraine.com>)
(<https://protocol.ua/ua/pro-resurs-protokol/>)

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Під час проведення всіх видів занять використовується таке обладнання і програмне забезпечення:

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються:

- інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформі Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) розміщені допоміжні матеріали.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається із дозволу науково-педагогічного працівника за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>
https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/regl_zab_yak.pdf
https://www.naiu.kiev.ua/files/dobrochesnist/polozh_26072019.pdf

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт																	Підсумк. контроль	Підс. кільк балів
Мах 60 %																	Мах 40 %	
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13	T.14	T.15	T.16	T.17	екзамен	Мах
4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	Загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Доцент кафедри кримінального процесу

Ольга КУБАРЄВА

Професор кафедри кримінального процесу

Оксана ХАБЛО

Силабус схвалено на засіданні кафедри
 протокол від 26 липня 2023 року № 36

Т.в.о. завідувача кафедри

Ольга РИМАРЧУК